

Дарагія сябры! Вiншую вас з адкрыццём юбілейнага XX форуму «ТІБО-2013» і спецыялізаванай выставы «СМІ ў Беларусі». У сучасных умовах найноўшыя камунікацыі набылі асаблівае значэнне і надаюць магутны імпульс дынамічнаму развіццю навукі, культуры і мадэрнізацыі эканомікі. Кіруючыся сусветнымі тэндэнцыямі, беларускія электронныя і друкаваныя СМІ паспяхова развіваюцца, актыўна ўкараняючы лічбавыя тэхналогіі пры рэалізацыі творчых праектаў. Інтэрнэт-версіі айнаўчын СМІ сталі агульнадаступнай і паўсюднай крыніцай атрымання свежай і дакладнай інфармацыі. Міжнародны статус форуму і выставы дэманструе значны да іх інтарэс замежных кампаній, гатовых садзейнічаць актыўнаму прасоўванню інавацыйных тэхналогій у нашай краіне. Ад усёй душы жадаю ўдзельнікам і гасцям гэтых прадстаўнічых мерапрыемстваў плённай працы і поспеху ў рэалізацыі намечаных мэт.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА.



Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

# ЗВЯЗДА

23 КРАСАВІКА 2013 г. АЎТОРАК № 75 (27440) Кошт 1500 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

## ДЗЯРЖАЎНЫ КАМІТЭТ СУДОВЫХ ЭКСПЕРТЫЗ ПАЧНЕ РАБОТУ З 1 ЛІПЕНЯ

Дзяржаўны камітэт судовых экспертыз Рэспублікі Беларусь ствараецца на базе экспертных падраздзяленняў органаў унутраных спраў, органаў і падраздзяленняў па надзвычайных сітуацыях, Узброеных Сіл, Міністэрства юстыцыі, а таксама Дзяржаўнай службы медыцынскіх судовых экспертыз. Адпаведны ўказ кіраўніка дзяржавы Аляксандра Лукашэнкі падпісаў 22 красавіка, паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Асноўная мэта такога рашэння ў якасним павышэнні эфектыўнасці дзяржаўнай судова-экспертнай дзейнасці. Пасля вывадзнення следчых падраздзяленняў з сістэмы органаў унутраных спраў, пракуратуры, органаў фінансавых расследаванняў і стварэння Следчага камітэта аналагічны крок у дачыненні да судова-экспертных падраздзяленняў з'яўляецца прадаўжэннем працэсу рэфармавання праваахоўных органаў, які будзе садзейнічаць узмацненню абароны правоў і законных інтарэсаў грамадзян, арганізацый у крымінальным, адміністрацыйным, грамадзянскім і гаспадарчым працэсе.

Стварэнне Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз таксама даць магчымасць сканцаэнтраваць фінансавыя сродкі, якія раней выдзяляліся на дзяржаўную судова-экспертную дзейнасць па лініі некалькіх ведамстваў, і тым самым стварыць дадатковыя ўмовы для паліяпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы экспертных падраздзяленняў, асаблівасці іх сучасным абсталяваннем. Сваю дзейнасць Дзяржаўны камітэт судовых экспертыз Рэспублікі Беларусь пачне з 1 ліпеня 2013 года. Аляксандр Лукашэнка таксама падпісаў указ, у адпаведнасці з якім Андрэй Швед вызвалены ад пасады першага намесніка старшыні Следчага камітэта Беларусі і назначаны старшынёй Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз.

## АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПРЫНЯЎ УДЗЕЛ У СУБОТНІКУ

Кіраўнік дзяржавы працаваў на добраўпарадкаванні плошчы Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь, паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Плошча размешчана на праспекце Пераможаўцаў і знаходзіцца на тэрыторыі рэканструюемага будынка Нацыянальнага выставачнага цэнтру «Белэкса». Яна ўяўляе сабой круг радыусам 50 м. Са сталой — флагштокам дзяржаўнага сцяга ў цэнтры плошча звязваецца з галоўным фасадом выставачнага павільёна лесвіцай шырынёй 24 м. Агульная вышыня канструкцыі флагштока складае 70 м.

На аб'екце вядуцца работы па абліцоўцы падпорных сценаў, машэні пакрыцця, наладцы сістэмы падняцця сцяга, азелянення. Кіраўнік дзяржавы разам з іншымі ўдзельнікамі суботніка выконваў работу па стварэнні бетоннай асновы пад гранітнае машэніе плошчы.



Фота Аляксандра КУШНЯРЭВІЧА

## ЦЫТАТА ДНЯ

Ігар КУШНЯРЭВІЧ, генеральны дырэктар унітарнага прадпрыемства «Мінскзелянбуд»:



«У сталіцы распрацавана канцэпцыя кветкавага фармлення, адпаведныя альбомы перададзены ў раёныя адміністрацыі. Высаджваюцца расліны з рознымі тэрмінамі цвіцення. Пачынаюць квітнець нарцысы, цюльпаны, крокусы, гіяцынты. Мiнулы вясенню для сёлетыяга аяснова-летняга сезона было высаджана каля 230 тыс. гэтых кветкаў. Да 1 мая будучы года будзюны 100 тысячч вiёл. Пасля 15 мая, з надыходам цёплых начыннчых тэмператур, плануецца высадыць асноўныя віды кветкавых культур летняга цвіцення. Распрацаваны практы кветнікаў з прымяненнем новых тэхналогій, малых архітэктурных формаў, вертыкальных кампазіцый і кантэйнерага азелянення».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 23.04.2013 г.

Table with exchange rates for USD, EUR, RUB, and UAH.

## НАДВОР'Е СЁННЯ

Table with weather forecasts for Bratsk, Vitebsk, Gomel, Grodno, Minsk, and Magilëu.

## ВЯСНА ПРЫКАЦІЛА!

Маладзь Петрыкава сустракае вясну на гарадской плошчы.

## ЗАРОБЛЕНА Br53 МЛРД

Сёлета ў час суботніка зароблена на 29,3 працэнта больш у параўнанні з мінулым годам. Аб гэтым БЕЛТА паведамлілі ў прэс-службе ўрада.

Найбольш важкі ўклад у агульны аб'ём сродкаў, заробленых на суботніку, унёс Мінск — Br17 млрд. У Гомельскай вобласці ўдзельнікі суботніка зарабілі Br7,3 млрд, Магілёўскай — Br6,3 млрд, Віцебскай — Br6,1 млрд, Брэсцкай — Br5,7 млрд, Мінскай — Br5,5 млрд, Гродзенскай — крыху больш як Br5 млрд.

Паводле папярэдніх даных, аб'ём вытворчасці прамысловай прадукцыі (работ, паслуг) у дзень суботніка ў цэлым па краіне ў бягучых цэнах склаў Br154,3 млрд, што на 28,8 працэнта больш у параўнанні з мінулым годам, выкананых падрадных работ — Br28,9 млрд (на 47 працэнтаў больш).

Усяго ў рэспубліканскім суботніку прынялі ўдзел 3 млн 615 тыс. чалавек. Гэта на 2 працэнта больш у параўнанні з 2012 годам.

## ПАЎНАЦЭННЫ ПРАЦОЎНЫ ДЗЕНЬ

Урад Беларусі ўзмоцніць патрабаванні да арганізацый і прывядзення агульнарэспубліканскага суботніка. Аб гэтым заявіў 20 красавіка журналістам прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч, паведамляе карэспандэнт БЕЛТА.

«Суботнік — добрая традыцыя, але мне здаецца, мы некалькі аслабілі арганізацыйны пачатак у правядзенні суботніка, — сказаў кіраўнік урада. — Суботнік — гэта паўнацэнны працоўны дзень. На жаль, усё часцей суботнікі ператвараюцца ў прагулку з мятой па тэрыторыі».

На думку Міхаіла Мясніковіча, уборка гарадоў, паселішчаў, дваровых тэрыторій павінна ажыццяўляцца па-за суботнікам. «Нашы гарады і пасёлкі — гэта фактычна наш дом, і мы абавязаны яго трымаць у належным парадку, — сказаў прэм'ер-міністр. — Што датычыцца суботніка, то працаваць трэба на сацыяльных аб'ектах або сваіх працоўных месцах поўны дзень, заробленны грошы пералічваць у фонд суботніка».

«Урад будзе ўзмацняць патрабаванні да арганізацый і прывядзення агульнарэспубліканскага суботніка, каб ён не ператвараўся ў марнае бадзённе чыноўнікаў і работнікаў арганізацый», — адзначыў Міхаіл Мясніковіч.

Асабліва ўвагу ён удзяліў удзелу моладзі ў суботніку. «Мне здаецца, моладзь не сканцэнтравала намаганні, энтузіязм на патрэбныя краіне і людзям справы, — падкрэсліў кіраўнік урада. — Я лічу, БРСМ і іншыя маладзёжныя фарміраванні павінны паставіць перад сабой задачы ў бліжэйшыя некалькі

тыднёў ачысціць усё прыгарадныя лясы, зоны адпачынку. Бо хто ў асноўным адпачывае? Моладзь. Хто там пакідае смецце? Таксама моладзь. Значыць, трэба за сабой прыбраць, усё прывесці ў парадак. І гэта таксама па-за суботнікам. У вольны ад вучобы і работы час».

Прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч у складзе групы кіраўнікоў Савета Міністраў, структурных падраздзяленняў Апарату ўрада прыняў удзел у работах на будаўнічай пляцоўцы фізкультурна-аздараўленчага комплексу з аквазонай і сацыяльна-абслуговаўчай інфраструктурай каля вадасховішча Дразды (Мінск). Другая група працавала на рэканструкцыі будынка гасцініцы «Беларусь».

«Усе аб'екты, дзе працуе сёння кіраўніцтва краіны, чыноўнікі міністэрстваў і ведамстваў, сацыяльна значныя, — сказаў прэм'ер. — Што датычыцца аб'екта «Аква-Мінск», на якім працуе наша група, то пасля ўводу ў эксплуатацыю ён будзе, несумненна, цікавы жыхарам і гасцям сталіцы. Пакуль у Мінску яшчэ няма сучаснага аквапарку еўрапейскага ўзроўню, таму з'яўленне гэтага аб'екта на карце горада — доўгачакана падзея. Упэўнены, што аквапарк з развітой інфраструктурай будзе запатрабаваны і дзецьмі, і дарослымі».

Плануецца, што прапусканая здольнасць аквапарку складзе 7,8 тыс. чалавек у суткі летам і 6,7 тыс. зімой. Агульная колькасць наведванняў аквапарку у 2018 годзе дасягне прыкладна 1 млн 375 тыс. чалавек у год. Тут прагледжваецца стаянка аўтатранспарту на 365 машына-месц, велопаркоўка на 44 месцы і іншыя аб'екты інфраструктуры.

## Надвор'е

## ДАЖДЖЫ І НАВАЛЬНІЦЫ

У аўторак пераважна без ападкаў, толькі ў заходніх раёнах месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы, паведамліла рэдакцыя спецыяліст Рэспубліканскага гідромэцэнтру Мінпрыроды Вольга Фядотава. Максімальная тэмпература паветра ўдзень 13—18 цяпла, па паўднёвым захадзе — да плюс 19—21 градуса. У сераду ўначы кароткачасовыя дажджы. Удзень без істотных ападкаў, аднак узмоцніцца вецер. Тэмпература паветра ў ноч на сераду 3—9 цяпла, удзень — 10—16, а па Брэсцкай вобласці — да плюс 18 градусаў. У чацвер па поўначы краіны, пройдуць кароткачасовыя дажджы, удзень — месцамі навальніцы.

Сяргей КУРКАЧ.

## ГАЛОЎНЫ ФОРУМ ПРЭСЫ

XVII Міжнародная спецыялізаваная выстаўка «СМІ ў Беларусі» пройдзе сумесна з XX Міжнародным спецыялізаваным форумам па тэлекамунацыях, інфармацыйных і банкаўскіх тэхналогіях «ТІБО-2013» у Мінску 23-26 красавіка. Аб гэтым БЕЛТА паведамлілі арганізатары мерапрыемства.

Удзельніку і гасцей выстаўкі традыцыйна чакае насычаная і цікавая праграма: прэзентацыі друкаваных выданняў, тэле- і радыё-каналаў, інтэрнэт-сайтаў, майстар-класы, семінары і круглыя сталы. На юбілейным «ТІБО-2013» плануецца падвесці некаторыя вынікі развіцця інфармацыйнага грамадства ў Беларусі, выявіць праблемы і выпрацаваць прапановы па павышэнні эфектыўнасці расходу бюджэтных сродкаў у галіне інфарматызацыі.

## ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

### БОЛЬШ ЗА 2 ТЫСЯЧЫ ПАДЗЕМНЫХ ШТУРШКОЎ ЗАФІКСАВАНА У КІТАІ

Больш за 2 тысячы паўторных падземных штуршкоў зафіксавана ў паўднёва-заходняй кітайскай правінцы Сычуань за двое сутак пасля магутнага землетрусу магнітудай 7 балаў, паведамляюць інфармагенцтвы. Магнітуда самага моцнага з афтаршокаў складала 5,9 бала. Перыядычныя ваганні глебы ў гэтым рэгіёне працягваліся ўчора ўвесь дзень. Сейсмолагі пакуль не гатовы сказаць, калі супакоіцца падземная стыхія.

У зоне бедства праходзяць маштабныя пошукава-выратавальныя работы, у якіх удзельнічаюць больш за 10 тыс. вайскоўцаў, дактароў і ратавальнікаў. Па апошняй інфармацыі, у выніку землетрусу загінулі як мінімум 208 чалавек, прыкладна 11,8 тысячы чалавек атрымалі раненні. Увогуле ад землетрусу пацярпела больш за 1,5 млн жыхароў правінцы Сычуань. Мноства людзей па-ранейшаму могуць знаходзіцца пад абломкамі.

Шэраг краін, а таксама ААН, ужо прапанаваў Кітаю аказаць дапамогу ў ліквідацыі наступстваў стыхіі. Аднак улады Кітая заявілі, што яны спраўляюцца ўласнымі сіламі і пакуль не маюць намер звяртацца па дапамогу міжнароднай супольнасці.

### ЛАТВІЙЦАЎ ПРЫМУСОВА ВЫРАТУЮЦЬ АД ПАВОДКІ

У Даўгаўпілсе і Даўгаўпілскім краі Латвіі (у паўднёва-ўсходняй частцы краіны) абвешчана надзвычайнае становішча ў сувязі з паводкай. Адпаведнае рашэнне, як перадае Міхпэч, прыняў савет па крызісным кіраванні. Як растлумачыў кіраўнік урада рэспублікі Валдзіс Дамброўскіс, надзвычайнае становішча было абвешчана для таго, каб ратавальнікі маглі прымусова эвакуіраваць людзей з зон заталенавання (многія з іх, нягледзячы на небяспеку, адмаўляюцца пакідаць свае дамы). Як адзначае DELFI, праваахоўным органам даручана даглядаць за жылём, уладальніка якога эвакуіруюць. У іншых рэгіёнах неабходнасці аб'яўляць надзвычайнае становішча няма, «паколькі сітуацыя там нармалізавалася».

## ПАДРАБЯЗНАСЦІ

### МЕРЫ ЖОРСТКАЙ ЭКАНОМІІ У ЕС ДАСЯГНУЛІ МЯЖЫ

Палітыка жорсткай эканоміі ў Еўрапейскім саюзе, якая праводзіцца апошнім часам у мэтах пераадолення фінансавых крызісу, дасягнула сваёй мяжы, заявіў старшыня Еўракамісіі Жазэ Мануэль Барозу. «Я ўпэўнены, што, у прынцыпе, палітыка верная, аднак мяркую, што яна дасягнула сваёй мяжы, — сказаў Барозу. — Паспяховае стратэгія павінна быць не толькі добра спланаванай, але і мець хаця б мінімальную палітычную і грамадскую падтрымку».

Паводле яго слоў, выбар паміж строгай эканоміяй і ростам мярканні павінны быць сутнасці, таму што, пакуль эканомія сродкі, павінны праводзіцца меры, накіраваныя на падтрыманне росту, у тым ліку ў кароткатэрміновай перспектыве, паведамляе агенцтва Bloomberg.

Таксама кіраўнік Еўракамісіі намякнуў, што некаторым краінам можа спатрэбіцца больш часу на скарачэнне дэфіцыту бюджэту і прывядзенне яго ў адпаведнасць са стандартамі ЕС — не больш за 3% ВУП у год. У прыватнасці, Францыя ўжо звярнулася да Еўракамісіі з просьбай даць ёй адтэрмінова ў пытанні скарачэння дэфіцыту бюджэту да 3% ВУП. На думку ўлад краіны, нягледзячы на тое, што Францыя не зможа дасягнуць вызначанай мэты, яна праводзіць неабходныя структурныя змены, якія дапамогуць ліквідаваць негатывны наступствы слабай эканоміі.

## І АДПАЧЫЦЬ, І ПАПРАЦАВАЦЬ

Плануецца, што ўжо з самага пачатку лета пачнуць працаваць дзіцячыя лагеры з дзённым знаходжаннем, арганізаваныя на базях агульнаадукацыйных, спартыўных школ і пазашкольных устаноў сталіцы. Загарадныя аздараўленчыя летнікі павінны пачаць працу да 9 чэрвеня.

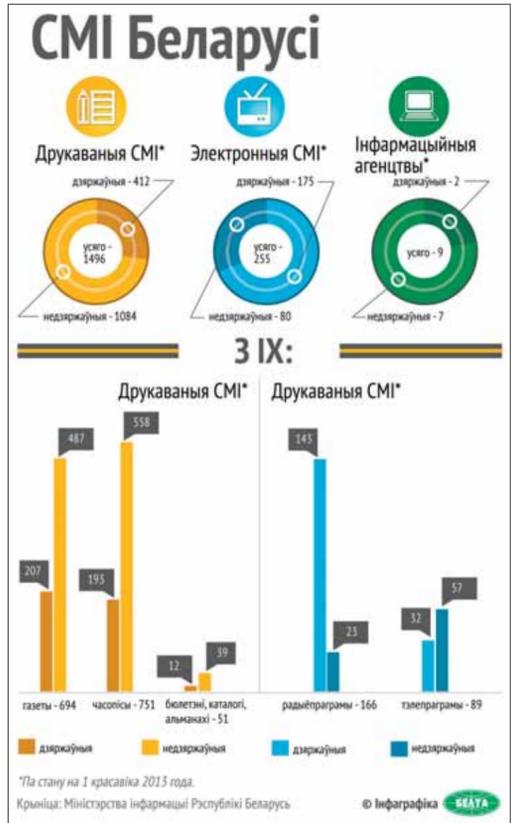
Сталічных школьнікаў прымуць 37 дзіцячых загарадных аздараўленчых летнікаў з кругласутачным знаходжаннем, 366 дзённых і каля 200 палатачных і профільных лагераў. Таксама сёлета ўпершыню адкрыцца каля за 40 лагераў працы і адпачынку. Асабліва ўвага, па словах начальніка прадстаўніцтва Мінскага гарадскога ўпраўлення Рэспубліканскага цэнтру па аздараўленні і санаторна-курортным лянчанні насельніцтва Валерыя НАФРАНОВІЧА, будзе нададзена аздараўленню дзіцяці, якія маюць патрэбу ў дадатковай сацыяльнай абароне: сірот і дзіцяці, якія засталіся без апекі бацькоў, дзіцяці-інвалідаў, дзіцяці з сацыяльна няўдалых сем'яў.

Сярэдні кошт пуцёўкі ў летнік з кругласутачным знаходжаннем складзе 2 450 000 рублёў (у 2012 годзе кошт такой пуцёўкі раўняўся 1,8 млн руб.). Пры гэтым трэба адзначыць, што кошт пуцёвак для сталічных школьнікаў вышэйшы, чым у іншых рэгіёнах, што абумоўлена больш камфортнымі бытавымі ўмовамі.

Удзельная вага датацыі складзе каля 37% кошту пуцёўкі. Так, датацыя на пуцёўку ў аздараўленчы, спартыўна-аздараўленчы лагер з кругласутачным знаходжаннем будзе раўняцца 900 000 рублёў, у летнік з дзённым знаходжаннем — 350 000 рублёў, у профільны аздараўленчы лагер з кругласутачным знаходжаннем тэрмінам не менш за 9 дзён — 360 000 рублёў. Датацыя на пуцёўку ў лагер працы і адпачынку з дзённым знаходжаннем дзіцяці складзе 395 000 рублёў.

Як навацыю гэтага года трэба адзначыць адкрыццё ў сталіцы больш за 40 лагераў працы і адпачынку, дзе змогуць адпачыць і папрацаваць 1500 падлеткаў.

Святлана БУСЬКО.



**Назначэнні  
Прэзідэнта**

**■ Да ведама**

**ПАВЫШАНЫ ПАМЕРЫ МІНІМАЛЬНЫХ  
СПАЖЫВЕЦКІХ БЮДЖЭТАЎ**

**31 мая па 31 ліпеня ў Беларусі будуць дзейнічаць новыя памеры мінімальных спажывецкіх бюджэтаў для розных сацыяльна-демаграфічных груп у сярэднім на душу насельніцтва і на аднаго члена сям’і.**

У Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны нагадваюць, што мінімальны спажывецкі бюджэты ўстанавляюцца штоквартальна ў цэнах апошняга месяца квартала (у гэтым выпадку — у цэнах сакавіка 2013 года) для шасці сацыяльна-демаграфічных груп насельніцтва і дзюэх сям’яў рознага складу. Такім чынам, з 1 мая мінімальны спажывецкі бюджэт на аднаго члена сям’і з чатырох чалавек у разліку на месяц складзе 1.527.270 рублёў (для параўнання: з 1 лютага па 30 красавіка ён склаў 1.457.850 рублёў). Мінімальны

спажывецкі бюджэт на аднаго члена сям’і з трох чалавек будзе роўны 1.623.590 рублям. Сярэднедушавы мінімальны спажывецкі бюджэт працаздольнага насельніцтва складзе 1.955.940 рублёў, пенсіянераў — 1.519.840 рублёў, студэнтаў — 1.505.010 рублёў, дзяцей ва ўзросце да 3 гадоў — 1.202.460 рублёў, дзяцей ва ўзросце ад 3 да 6 гадоў — 1.443.280 рублёў, дзяцей ва ўзросце ад 6 да 18 гадоў — 1.704.280 рублёў.

Святлана БУСЬКО.

**У РУХУ ЦЯГНІКОЎ — ПЕРАПЫНАК**

**24 красавіка з 4.50 да 23.20 закрываецца рух для ўсіх цягнікоў у аўтобус Вілейка — Куранец.**

Як паведамілі ў Мінскім аддзяленні Беларускай чыгункі, цягнікі рэгіянальных ліній эканом-класа адпраўленнем са станцыі Круляўшчызна, Полацк, Глыбокае будуць рухацца да прыпынчанага пункта Куранец і назад. Цягнікі рэгіянальных

ліній эканом-класа адпраўленнем са станцыі Маладзечна будуць курсіраваць да станцыі Вілейка. Перавозка пасажыраў паміж прыпынчанымі пунктам Куранец і станцыяй Вілейка будзе ажыццяўляцца аўтобусам па чыгуначных білетах.

Таксама 25 красавіка з 7.00 да 3.00 26 красавіка закрываецца рух для ўсіх цягнікоў на участку Пухавічы — Талька. Электрацягнікі адпраўленнем са станцыі Мінск-Пасажырскі і прыпынчанага пункта Інстытут культуры будуць курсіраваць да станцыі Пухавічы і назад, адпраўленнем са станцыі Бабруйск, Асіповічы — да станцыі Талька і назад. Перавозка пасажыраў паміж станцыямі Пухавічы і Талька, як і ў першым выпадку, будзе ажыццяўляцца аўтобусамі па чыгуначных білетах. На прыпынчаных пунктах Блужа, Майскі, Вясёлюскі, Веленскі пасадак-высадка пасажыраў будзе адбывацца на аўтаатрасе каля павільёнаў білетных кас (па патрабаванні пасажыраў) без з’езду аўтобусаў на прыпынчаныя пункты.

Сяргей РАСОЛЬКА.

**■ Погляд**

**ПАСЛАННЕ ПРЭЗІДЭНТА:  
АСПЕКТ МАДЭРНІЗАЦЫІ  
ЭКАНОМІКІ**



Асаблівацю сьветляга Паслання Прэзідэнта стаў вельмі дэтальны аналіз працэсу развіцця беларускай эканомікі, зыходзячы як з мінулага дзесяцігоддзя, так і з яе сучаснага стану і перспектывы. Прэзідэнт спецыяльна акцэнтаваў, што галоўная, стрыжнёвая ідэя для Беларусі — ідэя абнаўлення. Пад абнаўленьнем Аляксандр Лукашэнка мае на ўвазе мадэрнізацыю, абнаўленне таго, што нам засталася ад былых пакаленняў. Задачай становіцца, падкрэсліў Прэзідэнт, «не толькі абнаўленне, а стварэнне новай якасці, дасягненне вышэйшых стандартаў і канкурэнтаздольнасці». Прэзідэнт заклікаў абарперсію на тры магутныя нацыянальныя праекты, якія дазваляць абнавіць дзяржаву.

Першы праект — гэта мадэрнізацыя нашай эканомікі. Другі — інфарматызацыя грамадства. Трэці — падтрымка моладзі і яе маштабнае прыцягненне ў шырокім сэнсе да дзяржаўнага будаўніцтва.

**Да канца пяцігодкі неабходна выйсці на ўзровень 30 працэнтаў аб’ёму вытворчасці электрычнай і цеплавой энергіі за кошт уласных рэсурсаў.**

Неабходнасць рэалізацыі ўсіх трох праектаў відавочная. Тэмпы з’яўлення новаўвядзенняў у эканоміцы растуць з кожным годам. Пастаняна з’яўляюцца усё новыя спосабы вырабляць прадукцыю больш танна, хутка і надзейна, і ў вынігу іх аказваюцца тыя эканомікі, якія здольны ўкараніць іх своечасова. Таму мадэрнізацыя прамысловяга прадпрыемства становіцца нормай, нават калі яно толькі што было ўвядзена пад ключ. На жаль, паколькі кошт мадэрнізацыі вельмі вялікі, беларуская эканоміка мае патрэбу ў вялізных выдатах на абнаўленне. Толькі частка неабходных сродкаў маецца ў наяўнасці. Таму выдаткоўваць іх неабходна максімальна эфектыўна. Пра гэта таксама ішла гаворка ў выступленні Прэзідэнта, пры гэтым на прыкладзе канкрэтных беларускіх прадпрыемстваў. Многімі з іх пасля мадэрнізацыі мы маем права ганарыцца, як у выпадку з цэментнымі заводамі, куды былі ўкладзены сотні мільёнаў долараў (і сур’ёзныя сумы будуць укладвацца і надалей, каб павялічыць выпуск прадукцыі з высокай дабаўленай вартасцю). Мадэрнізацыя некаторых была праведзена нудна, як адначасова Аляксандр Лукашэнка, прывёўшы прыклад філіяла Гомельскага дамабудуўнага камбіната ў Петрыкаве. Зразумела неабходнасць задачы і па інфарматызацыі грамадства. У XXI стагоддзі мы гаворым пра развіццё інфармацыйнага грамадства, інфармацыйную эканоміку або эканоміку ведаў. Новая электронная тэхналогія дапамагаюць хутэй вырашаць сур’ёзныя задачы па развіцці эканомікі, эканоміцы на персанале, выніваюць слабыя месцы і прафесійна трансфармаваць іх у моцныя. Як адначасова Прэзідэнт, інфарматыза-

цыя дазваляе вырашыць праблему дэабрактывацыі пры дапамозе стварэння «электроннага ўрада», прыйсці да стварэння прынцыпова новай сістэмы ўліку і кантролю ў дзяржаве, садзейнічаць энергазберажэнню, трансфармаваць тэхналогіі ў сферах гандлю, адукацыі, медыцыны і бяспекі, а таксама даць значны прырост для развіцця рынку паслуг. Паспехі на гэтых кірунках жыццёва важныя для ўсіх грамадзян краіны, паколькі закранаюць самыя надзейныя аспекты нашага жыцця.

З гэтага нацыянальнага праекта заканамерна выцякае і трэці — па падтрымцы моладзі і яе маштабным прыцягненні да дзяржаўнага будаўніцтва. Не сакрэт, што інфармацыйныя тэхналогіі лягчэй даюцца маладым. Лагічна, што найбольш здольныя да асаваення найноўшых інфармацыйных тэхналогій і павінны максімальна прыцягвацца да вырашэння найважнейшых праблем у Беларусі. Важнай часткай мадэрнізацыі беларускай эканомікі з’яўляецца беражлівасць. Як падкрэсліў Прэзідэнт, «найважнейшае пытанне эканомікі — валюта», а больш за ўсё валюты нам даводзіцца аддаваць за энергарэсурсы, якія купляюцца за мяжой. Таму задача эканоміі энергаэарсусаў з’яўляецца самай важнай. Частковае вырашэнне гэтай праблемы заключаецца і ў выкарыстанні мясцовых рэсурсаў замест імпарту. Да канца пяцігодкі неабходна выйсці на ўзровень 30 працэнтаў аб’ёму вытворчасці электрычнай і цеплавой энергіі за кошт уласных рэсурсаў. Неабходна адзначыць, што выкарыстанне мясцовых рэсурсаў у гэтых мэтах — задача дастаткова расходная. Але ўзровень энергетычнай бяспекі дзяржавы, які ўзрос, таго варты.

Адначасова Прэзідэнт і тое, што галоўнай мэтай развіцця нацыянальнай эканомікі з’яўляецца новая лепшая якасць жыцця беларускіх грамадзян, якая з’яўляецца найвышэйшым сэнсам дзяржаўнай палітыкі. Гэта важны момант, на які не заўсёды звяртаюць увагу на Захадзе, калі спрабуюць навазаць тыя або іншыя свае ўяўленні іншым народам. У выніку часта, прыслухаўшыся да замяжных рэкамендацый, насельніцтва гэтых краін запознена разумее, што былія асновы мелі неўсвядомлена раней важнасць. Часта атрымліваюцца так, што, зламаўшы былы парадок, новыя даводзіцца выстроіваць потым і крывіць.

Хоцання таксама падтрымаць ідэю Прэзідэнта аб тым, што ў год беражлівасці мы павінны быць больш чуплівымі, памяркоўнымі і добрымі адзін да аднаго. Спраўды, гістарычныя ўмовы садзейнічалі фарміраванню ў народа суровасці і стрыманасці, але яны не павінны трансфармавацца ў грубасць і абіякавасць. І хоць рэалізацыю гэтай задачы не ахапіць ніякімі лічбавымі паказчыкамі, працаваць над ёй, бяспрэчна, трэба ў маштабах усёй дзяржавы. Паспехі на гэтым кірунку, несумненна, пазітыўна адаб’юцца і на развіцці эканомікі.

**Сяргей КІЗІМА, загадчык кафедры міжнародных адносін Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, доктар палітычных навук**

**■ Акцэнтны тыдзень з Вадзімам Гігіным**

**ГАСПАДАРСКІ  
ПАДЫХОД**

У нас. Палітычны год мае законы, не горшыя за год календарны. І гэтак, як усё ведалі, што калі не ў сакавіку, дык у красавіку прыйдзе вясна, дакладна было вядома, што прыкладна ў той жа тэрмін Прэзідэнт выступіць з Пасланнем да парламента і народа. Іншая справа, што ніхто не мог прадбачыць, якім яно атрымаецца.

На маёй асабістай памяці такога паслання не было. Мінімум палітыкі, як унутранай, так і знешняй, асноўная ўвага — развіццю гаспадаркі ў ўсіх галінах. Найбольш папулярныя словы: мадэрнізацыя, інфарматызацыя, абнаўленне, моладзь. Уважлівы назіральнік не мог не заўважыць, што мова Аляксандра Лукашэвіча значна «інфарматызавалася». Ён актыўна ўжывае такія словы, як «ІТ-сфера», «анлайн», «электронны ўрад». Гэта значыць, ментальна кіраўнік дзяржавы гатовы да таго тэхналагічнага прырыву, да якога ён заклікаў і прысутных у Авальнай зале, і ўсіх суграмадзян.

Чаму Прэзідэнт надаў такую ўвагу пытанню развіцця гаспадаркі, сацыяльнай сферы, уадасканаў дзяржаўнага кіравання, менеджменту прадпрыемстваў і толькі абазначыў абырсы палітычных пытаняў? Для адказу зноў звернемся да календара. 2013 год — па-свойму ўнікальны. Няма ніякіх буйных палітычных кампаній, выбараў. Гэта дае магчымасць засяродзіцца на менавіта на развіцці эканомікі, стварыць умовы для прырыву наперад і выканання мэты, вызначаных на IV Усебеларускім сходзе.

Важна і тое, што Аляксандр Лукашэнка даў падрабязнае тлумачэнне, што такое мадэрнізацыя і які яна будзе ажыццяўляцца ў Беларусі. Цяпер стала абсалютна зразумела, што ніякай «перабудовы» ўзору 80-х гадоў у нашай краіне не прадбачыцца. Мадэрнізацыя — гэта найперш тэхналагічнае абнаўленне вытворчасці і метадаў кіравання гаспадаркай.

Увогуле, калі падсумоўваць агульнае ўражанне ад Паслання Прэзідэнта, то мы пачыналі сапраўднага гаспадару ў самым добрым і шырокім змесеце гэтага слова. Аляксандр Лукашэнка быў лаяканым, упэўненым, выпраменьваючы энергію і гатовнасць да тых змен у грамадстве, якія патрабуе жыццё, а не навязваюць «дарачдзі» з-за мяжы.

**Вакол нас.** Дзяржаўны сакратар Гэта Джон Кары ў час сустрэчы

са сваім турэцкім калегам абвясціў пра павлічэнне фінансавай дапамогі сірыйскай узброенай апазіцыі ўдвае — да 250 мільёнаў долараў. Амаль у той жа час у саміх Злучаных Штатах быў дзейнічаны тэрарыстычны акт у горадзе Бостан.

Якая сувязь паміж гэтым падзеямі? Найбольш бяздольныя і добра падрыхтаваныя атрады сірыйскай апазіцыі прадстаўлены ісламскімі радыкаламі, найперш з «Фронта аль-Нусра». А гэтая арганізацыя прызнана тэрарыстычнай у саміх ЗША. Ён для гэта не сакрэт, што актыўную дапамогу сірыйскаму паўстанцям аказваюць «Аль-Каіда», «Фатх аль-Іслам», «Ансар аль-Іслам», з якімі вядуць зацяную барацьбу амерыканцы і іх саюзнікі.

Многія ўсходнаазаўскія, эксперты ў галіне бяспекі прадказваюць, што ў выпадку крушэння рэжыму Асада Сірыя стане моцнай пляцоўкай для рознага кшталту ісламскіх экстрэмістаў. Улічваючы далёкую ад стабільнасці сітуацыю ў суседнім Іраку, такое развіццё падзей можа выклікаць ваенна-палітычны выбух ва ўсім рэгіёне вялікага Блэзга Усходу.

Вось толькі навошта гэта Вашынгтон, Парыж ці Лондан? Прычынаў шчыра: не ведаю. Я не прыхільны тэорыі вомы, розных канспіралагічных складаных пабудов, Так, можна пагадзіцца, што тыя ж ЗША імкнуцца падарваць уплыў Ірана, які цесна звязаны з афіцыйным Дамаскам. Але хіба гэта та мэта, дзеля якой можна весці да ўлады людзей, што ненавідзяць тваю ж краіну? Тое, што ісламісцкія баевыі не моцць добрых пацуццяў да ЗША і Захаду ўвогуле — аксіёма. І як тут не ўгадаць пазіцыю Англіі і Францыі ў 30-я гады мінулага стагоддзя, якія літаральна выстоўлявалі Гітлера толькі з адным памкненнем — накіраваць яго агрэсію супраць СССР. Чым гэта скончылася, добра вядома. Можна прывесці і больш шмат прыкладаў. Таго ж бен Ладна, узрошчанага ЦРУ...

Адным словам, чым больш вывучаеш гісторыю міжнародных адносін, тым больш умовіваецца ў перакананні, што яна нікога нічому не вучыць. Засталося толькі пачаць, калі яна зноў ударыць ЗША за чарговыя нявывучаныя ўрокі.

**3 гісторыі.** 19 красавіка 1563 года, гэта значыць 450 гадоў таму, Іван Фёдаруў і Пётр Мсціславец пачалі працу над сваёй першай друкаванай кнігай — «Апостал». Яна стала і першай датаванай кнігай у гісторыі Расіі.

Менавіта так — датаванай, бо друкаваныя выданні ў Маскве вельмі хадзілі і раней, пачынаючы з 1553 года, калі быў заснаваны Друкарскі двор. Але яны былі ананімнамі і без усялякіх выдавецкіх звестак. Таму Фёдараву і Мсціславуца прынята лічыць маскоўскімі першадрукарамі. А да нашай гісторыі тая падзея мае непазрэднае дачыненне, бо як мінімум адзін з гэтых тандэма (Пётр Мсціславец) быў беларусам.

Праўда, існуе версія і пра беларускае паходжанне Фёдарова. Яна заснавана толькі на наступным аргументах: знак першадрукара вельмі падобны на герб беларускага шляхецкага роду Рагоза. Сам жа Фёдаруў неаднаразова падпісваўся і называў сябе «масквіянінам», альбо «маскавітам». Таму яго паходжанне ўстанавіць дакладна дошчы складаюцца.

Беларускія карані Пятра Мсціслаўца бяспрэчныя. Лічыцца, што нарадзіўся ён у Мсціславе ў купецкай сям’і. Бацьку звалі Цімафей, маці — Еўдакія, і было ў іх трое дзяцей. У раннім узросце, пасля смерці бацькі, хлопчыка забраў да сябе дзядзька Васіль, майстар-дойлід. Потым Пётр нейкім чынам трапіў у Маскву.

Пры маладым Іване IV, якога яшчэ не называлі Грозным, майцстроў у Маскве віталі. Аднак менавіта 1563-1565 гады сталі пераломнымі. У Маскоўскай дзяржаве пачыналася апырччана — змрочныя, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць расійскую сталіцу, пераехаўшы ў ВКЛ. Тут яны працавалі ў розных друкарнях, якіх тады было шмат паўсталя на нашых землях. І тут не усё было гладка ды добра. І друкарні закрывалі, і ў суд даводзілася звартацца, і ўлада не заўжды прызнавала іх права, крываваыя часы. Мсціславец і Фёдаруў вымушаны былі пакінуць рас

У ІНТЭРНАТАХ — НОВЫЯ ПРАВІЛЫ

■ Факт

Днямі прынята пастанова Савета Міністраў Беларусі № 269 «Аб зацвярджэнні Палажэння аб інтэрнатах і тыпавага дагавора найму жыллага памішканна дзяржаўнага жыллёвага фонду ў інтэрнаце і прызнанні страціўшымі сілу некаторых пастановаў Савета Міністраў».

Якія новаўвядзенні чакаюць жыхароў інтэрнатаў? Яны павінны будучы адлічваць сродкі на правядзенне капітальнага рамонту. І капітальны рамонт інтэрнатаў будзе рабіцца за кошт дзяржаўнай арганізацыі і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам, а таксама за сродкі, якія паступаюць ад платы на капітальны рамонт, што будучы ўносіць наймальнікі жылля памішканна.

Багучы рамонт памішканнаў інтэрнатаў, акрамя ізаляваных, якія знаходзяцца ў адасобленым валоданні і карыстанні, а таксама месцаў агульнага карыстання, як і раней, будзе праводзіцца за кошт сродкаў дзяржаўнай арганізацыі і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

Такія работы як пабелка, афарбоўка або абклейванне шпалерамі сцен, афарбоўка радыятараў, падаконнікаў, дзвярэй, убудаваных шафаў і антрэсоляў, устаўка шкля, афарбоўка падлогі ў пакоях інтэрнатаў, што знаходзяцца ў адасобленым валоданні і карыстанні сем'яў, будучы ажыццяўляцца за кошт тых, хто там пражывае.

Уключана новая норма, згодна з якой адміністрацыя інтэрната абавязана ўсяляць новонароджаных дзяцей, бацькі якіх зарэгістраваны на ложка-месцах інтэрната.

Унесены змены ў парадак выселення наймальнікаў і членаў іх сем'яў з інтэрната. Напрыклад, раней чалавек, які адпрацаваў на прадпрыемстве ці ў арганізацыі 10 гадоў і пражываў пры гэтым у інтэрнаце, меў права карыстацца дадзеным жылым памішканнем і далей, яго нельга было выселіць без прадастаўлення іншага жылля. Цяпер усе асобы без выключэння, у тым ліку з дзецьмі, будучы выселяцца пасля спынення працоўных адносін з прадпрыемствам ці арганізацыяй.

Для таго каб у інтэрнаце можна было арганізаваць гасцініцу, трэба будзе спачатку вывесці гэтыя памішканні са складу жылых. Святлана БУСЬКО.

УРАДАВАЯ ПРЭМІЯ ЗА ЯКАСЦЬ

Гэтымі днямі стартуе 15-ы конкурс на атрыманне прэміі ўрада за дасягненні ў сферы якасці, паведамлілі рэдакцыі ў Дзяржаўным камітэце па стандартызацыі Беларусі.

Галоўнымі крытэрыямі ўдзелу ў конкурсе з'яўляюцца дасягненні істотных вынікаў у сферы якасці атрыманай прадукцыі, работ ці паслуг, павелічэнне іх канкурэнтаздольнасці, пашырэнне рынку збыту, выкарыстанне прарэсійных метадаў менеджменту і сучасных тэхналогій. У конкурсе могуць прымаць удзел юрыдычныя асобы незалежна ад формы ўласнасці.

Прэмія ў сферы якасці прысуджаецца па пяці кірунках дзейнасці: вытворчасць непродуктовых тавараў бытавога прызначэння, вытворчасць прадуктовых тавараў сельскагаспадарчай прадукцыі, вытворчасць прадукцыі тэхнічнага прызначэння, аказанне паслуг і выкананне работ, выкананне работ і аказанне паслуг у будаўнічай галіне.

Лаўрэаты конкурсу атрымліваюць дыплом. Ім даецца права выкарыстоўваць на працягу 5 гадоў вывагі змяблы прэміі ў маркіроўцы прадукцыі і на яе ўпакоўцы, у рэкламных мэтах і дакументацыі.

Завявы і матэрыялы для ўдзелу ў конкурсе на атрыманне прэміі ў сферы якасці накіроўваюцца да 1 ліпеня ў сакратарыят камісіі, які створаны пры Дзяржкамітэце па стандартызацыі.

Неабходныя кансультацыі магчыма атрымаць у Беларускім дзяржаўным інстытуце стандартызацыі і сертыфікацыі: Мінск, вул. Мележа, 3; тэл. (017) 262 52 54.

Сяргей КУРКАЧ.

«ТЭЛЕВЯРШЫНЯ» СКАРЫЛАСЯ ЛЕПШЫМ

Вызначаны пераможцы IX Нацыянальнага тэлевізійнага конкурсу «Тэлеваршыня». Гран-пры «Тэлевізійны праект года» атрымала Белтэлерадыёкампанія за цыкл дакументальных фільмаў «Лёс гігантаў». Спецыяльнымі прызамі былі ўзнагароджаны: ЗАТ «Сталічнае тэлебачанне» (за актыўнае асяваленне мерапрыемстваў Года кнігі), творчая група АТН Белтэлерадыёкампаніі (за актуальнае істарычнае даследаванне — тэлефільм «Незалежнасць. Скрыжаванні») і памочнік старшыні праўлення ЗАТ «Другі нацыянальны канал» Уладзімір Мартынаў (за асабісты ўклад у развіццё тэлебачання Рэспублікі Беларусь).



Сёлета першае месца ў намінацыі «Лепшая сацыяльная інфармацыйная праграма» падзялілі паміж сабой адразу два праекты — «Нашы навіны» (Другі нацыянальны канал) і «24 гадзіны» (Сталічнае тэлебачанне). Лепшай інфармацыйна-аналітычнай праграмай прызнана «Сфера інтарэсаў» (Белтэлерадыёкампанія).

Лепшая публіцыстычная праграма — «Гордасць нацыі» (Другі нацыянальны канал). Лепшая асветніцкая — праект «Партызанскі край» (прадстаўніцтва кампаніі «Мір» у Рэспубліцы Беларусь). Лепшая забаўляльная праграма — «Спяваючы гарады» (Сталічнае тэлебачанне). Тэматычная праграма «Іншая краіна» гэтага тэлеканала таксама апынулася сярод пераможцаў. А сярод лепшых праграм для дзяцей і юнацтва атрымала статуэтку праграма «Заўтра — гэта мы» (Белтэлерадыёкампанія).

Лепшай праграмай навін на рэгіянальным тэлебачанні названы «Навіны рэгіёна» (Тэлерадыёкампанія «Брэст»). Лепшым рэгіянальным праектам — праграма «Перазгарузка» (Тэлерадыёкампанія «Магілёў»).

У намінацыі «Лепшы дакументальны фільм (цыкл)» па выніках галасавання экспертнай групы перамог «Зваротны ад-

лік» (Другі нацыянальны канал). Лепшая сацыяльная рэклама — цыкл відэаролікаў, прысвечаных 130-годдзю Я. Купалы і Я. Коласа (Сталічнае тэлебачанне). А вось ўзнагарода за лепшы тэлевізійны дызайн далася міжпраграмнаму афармленню

тэлеканала «Беларусь-2» Белтэлерадыёкампаніі.

Сваіх уладальнікаў знайшлі статуэткі ў намінацыях «Лепшая вядучая штодзённай інфармацыйнай праграмы» — яе ўручылі Кацярына Тышкевіч (праграма «Нашы навіны», Другі нацыянальны канал). Лепшым вядучым інфармацыйна-аналітычнай праграмы прызначаны Анатоль Ліпецкі («Вакол планеты», Белтэлерадыёкампанія), а лепшым вядучым забаўляльнай праграмы — на гэты раз стаў Дзмітрый Шунін («Акадэмія талентаў», Другі нацыянальны канал). У ліку пераможцаў аказаўся і Дзмітрый Астрахан у намінацыі «Лепшая вядучая тэматычная праграма» («Я спяваю», Другі нацыянальны канал). А Марына Грыгор'ева прызнана «Лепшай вядучай рэгіянальнага тэлебачання» (Лідскае тэлерадыёбачанне).

Лепшым рэпартажам сёлета стала Вольга Пятрашэўская (Сталічнае тэлебачанне). Інга Шычкова — лепшы рэжысёр («Альбарутэнія: на дне беларускага мора», Тэлерадыёкампанія «Брэст»).

Не засталіся без ўзнагарод і тыя людзі, якія робяць значны ўклад у кожны выпуск той ці іншай праграмы, але знаходзяцца за кадрам. Лепшы апэратар — Аляксей Юнаш («Карціна свету з Юрыем Казіятам», «Іншая краіна», Сталічнае тэлебачанне), лепшы сцэнарыст — Барыс Герстэн («Са свету ў свет. Гісторыя аднаго сыходу» праекта «Зваротны адлік», Мастэрня Уладзіміра Бокуна), а ў намінацыі «Лепшы тэлевізійны прадзюсар» на вяршыні аказалася прадзюсарская група «Міс Беларусь—2012» (Другі нацыянальны канал).

Алена ДРАПКО. Фота Надзеі БУЖАК.

тэлеканала «Беларусь-2» Белтэлерадыёкампаніі.

Сваіх уладальнікаў знайшлі статуэткі ў намінацыях «Лепшая вядучая штодзённай інфармацыйнай праграмы» — яе ўручылі Кацярына Тышкевіч (праграма «Нашы навіны», Другі нацыянальны канал). Лепшым вядучым інфармацыйна-аналітычнай праграмы прызначаны Анатоль Ліпецкі («Вакол планеты», Белтэлерадыёкампанія), а лепшым вядучым забаўляльнай праграмы — на гэты раз стаў Дзмітрый Шунін («Акадэмія талентаў», Другі нацыянальны канал). У ліку пераможцаў аказаўся і Дзмітрый Астрахан у намінацыі «Лепшая вядучая тэматычная праграма» («Я спяваю», Другі нацыянальны канал). А Марына Грыгор'ева прызнана «Лепшай вядучай рэгіянальнага тэлебачання» (Лідскае тэлерадыёбачанне).

Лепшым рэпартажам сёлета стала Вольга Пятрашэўская (Сталічнае тэлебачанне). Інга Шычкова — лепшы рэжысёр («Альбарутэнія: на дне беларускага мора», Тэлерадыёкампанія «Брэст»).

Не засталіся без ўзнагарод і тыя людзі, якія робяць значны ўклад у кожны выпуск той ці іншай праграмы, але знаходзяцца за кадрам. Лепшы апэратар — Аляксей Юнаш («Карціна свету з Юрыем Казіятам», «Іншая краіна», Сталічнае тэлебачанне), лепшы сцэнарыст — Барыс Герстэн («Са свету ў свет. Гісторыя аднаго сыходу» праекта «Зваротны адлік», Мастэрня Уладзіміра Бокуна), а ў намінацыі «Лепшы тэлевізійны прадзюсар» на вяршыні аказалася прадзюсарская група «Міс Беларусь—2012» (Другі нацыянальны канал).

Алена ДРАПКО. Фота Надзеі БУЖАК.



■ Ну і ну!

ФІРМА... НА АДЗІН ДЗЕНЬ

Астас Бэндэр адпачывае ў параўнанні з героямі гэтай крмінальнай гісторыі. Вядома, што ў Бэндэра была толькі адна фірма «Рогі і капцы», а прадпрыемства нашы супрадазненне арганізавалі дзейнасць аж 10 фірмаў — так званыя «наддзёнак». Цікава, што адна з іх была на паперы зарэгістравана ў Расіі па адрасе... Міністэрства юстыцыі Расійскай Федэрацыі, якая і дае дабро на рэгістрацыю фірмаў.

А галоўны герой гэтай серыі афер — былы дырэктар па маркетынгу і якасці вядомага прадпрыемства «Віцязь», 1972 года нараджэння.

Да «Віцязя» ён (цяпер ужо асуджаны) працаваў на мінскае прадпрыемстве «Гарызонт», якое таксама займаецца вырабам тэлевізійнікаў і іншай прадукцыі.

— На «Гарызонце» ён працаваў з 1999-га па 2004 год. Калі займаў пасаду намесніка начальніка

аддзела імпартных закупаў, адказваў за пакупку камплектаўных замежных фірмаў. І, зразумела, мог паўплываць на канчатковае рашэнне: у якой фірмы або непасрэдна ў завода-вытворцы купіць камплектаваныя, — расказвае Іван КАРАЛЕЎ, супрацоўнік пракуратуры Віцебскай вобласці. — А яго знаёмы, які раней працаваў на «Гарызонце», звольніўшыся з гэтага прадпрыемства, стаў прадаўца інтарэсаў амерыканскай фірмы, якая паставіла камплектаваныя... У выніку адказны супрацоўнік «Гарызонта», як было ўстаноўлена падчас следства, у перыяд з 2001 па 2002 гады зарабіў каля 14 тысяч долараў.

У 2004 годзе з «Гарызонта» наш «герой» звольніўся. Пачаў працаваць на віцебскім сабраце «Гарызонт» — прадпрыемстве «Віцязь». Спачатку займаў пасаду галоўнага інжынера. А з 2005 года стаў дырэктарам па маркетынгу і якасці прадпрыемства. На гэтай пасаде прапрацаваў 1,5 года. Пры-

чым вельмі плёна на сваю кішэню — з кітайскімі пастаўшчыкамі камплектаўных фірмаў. А дапамагаў яму іншы работнік «Віцязя», які браў удзел у перагаворы з кітайцамі.

Каб апошняй атрымалі права пастаўляць на прадпрыемства менавіта сваю прадукцыю (ламінат фальгаваны для плат), прадугледжвалася «падзяка». Праўда, падчас расследавання крмінальнай справы ўстанавілі, што дырэктар па маркетынгу і якасці зарабіў на гэтым толькі 1 тысячу долараў.

Ён жа са сваімі знаёмымі арганізаваў дзейнасць каля 10 фірмаў, зарэгістраваных у Расіі. Фірмы — на паперах адкрывалі выкладковыя людзі. Праблем з рэгістрацыяй не было: 10 тысяч расійскіх рублёў у якасці капіталу заснавальніка, юрыдычны адрас — і працуі сабе на здароўе!

Фірмы займаліся пастаўкай прадукцыі «Віцязя» — самай новай і хадавой. Наш «герой» рабіў усё магчымае дзеля таго, каб гэтым фірмам яна адпускатася па

самых нізкіх расцэнках, блізкіх да сабекошту. Іншым фірмам аб такіх цэнах і марыць не прыходзілася.

Як адзначыў работнік пракуратуры, прадукцыя адраўлялася ў Расію без усякай перадаплаты, без гарантыі вяртання грошай. У выніку ў 2005-2006 гадах з «Віцязя» адправілі прадукцыю фірмам-аднаўдзёнкам на суму каля 78 мільярдў рублёў. Між іншым, некаторыя фірмы, які ні даўна, вярталі грошы за атрыманую і рэалізаваную з нацёнкай прадукцыю. Але 5 мільярдў долараў у эквіваленце на «Віцязь» так і не вярнуліся.

Прыгавором суда нашчадак Астаса Бэндэра быў пазбаўлены волі тэрмінам на 6,6 года. Суд улічыў тое, што ён прызнаваў ва ўсім і паабяцаў вярнуць прадпрыемству «Віцязь» каля 32 мільярдў рублёў. Менавіта на такую суму яго прад'явіла іск.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

МАСТОК У МІНУЛАЕ. І ЎБУДУЧЫНЮ

Як у Клецку рыхтуюць музейную эліту

На вуліцы Гагарына ў Клецку ёсць будынак, абмінуць які проста немагчыма: яго фасад уяўляе дакладную копію палацкага доміка графа Румянцава з палацавага комплексу ў Гомелі. Знаходзіцца тут музей гісторыі. Пра гісторыю ж з'яўлення самай установы распавяла дырэктар Марына Бобка:

— Ініцыятарамі стварэння ў горадзе музея яшчэ напрыканцы 50-х гадоў мінулага стагоддзя сталі супрацоўнікі мільцы Васіль Абрамовіч, дырэктар школы Анатоль Фінскі і настаўнік географіі Дарафей Чорны. Дарафей Максімавіч увазаў з вучнямі арганізоўваць паходы, экскурсіі, пошукавыя экспедыцыі па раёне, адкуль вярталіся з цікавымі знаходкамі. Напрыклад, у тарфяніку каля вёскі Капалнавычы ім удалося адшукаць самае старажытнае ва ўсёй Усходняй Еўропе драўлянае рала, якое цяпер знаходзіцца ў Нацыянальным музеі ў Мінску. Першая музейная экспазіцыя была адкрыта ў 1961 годзе ў Клецкай школе і налічвала 1000 экспанатаў. Але месца не хапала, каб размясціць усё, што прыносілі выхаванцы Дарафея Максімавіча. І тады ў педагога з'явілася думка аб новым будынку для музея. У «народнай» будоўлі прынамсі ўдзел і настаўнікі, і дзеці. І праз дзесяць гадоў, 1 верасня 1979 года, быў адкрыты Клецкі гісторыка-этнаграфічны музей, які ў 2005-м рэарганізаваны ў дзяржаўную установу «Музей гісторыі Клецчыны».

«МУЗЕЙНЫЯ КАЗКІ»

З таго часу адбылося шмат змен. Але застаўся той дух, атмас-

фера, якую змог прыўнесці ў працу музея першы дырэктар Дарафей Чорны. Калекцыі знаходзіцца ў пастаянным творчым пошуку: чым здзіць, прыцягваюць найбольшую колькасць наведвальнікаў. А працягваюць тут свае, тутэйшыя — тыя, хто атрымаў вышэйшую адукацыю і вярнуўся дадому, каб працягнуць справу заснавальніка музея. Менавіта яны выхоўваюць у мясцовых жыхароў любоў да роднага краю і абуджаюць цікавасць да гісторыі Клецчыны. А пачынаюць з самых маленькіх. Старшы навукова-вядучы супрацоўнік Вольга Яфромава, напрыклад, распавядала адукацыйную праграму «Музейныя казкі» для старшых груп дашкольных устаноў і школьнікаў малодшых класаў. Гэты праект быў прэзентаваны на I Міжнародным музейным форуме, які праходзіў у Гродне. І вельмі паспяхова. Установа ўзнагароджана дыпломам Міністэрства культуры і стала лаўрэатам першага ў музейнай супольнасці Беларусі мерапрыемства такога ўзроўню ў намінацыі «Лепшы музей па арганізацыі культурна-адукацыйнай дзейнасці».

Праект з'явіўся невыпадкова. Супрацоўнікі падчас экскурсій часта заўважалі, што ў музейных прадзіджы, як правіла, непадрыхтаваная публіка. Гэта і падштурхнула да думкі ўзяцца за падрыхтоўку будучай аўдыторыі з ранняга дзяцінства. У дзіцячым узросце інфармацыя засвойваецца лепш, а сур'ёзныя рэчы ўспрымаюцца праз гульні, малюнак, казкі.

Малых з дзіцячага садка запрашаюць у музей, знаёмяць з экспанатамі, для лепшага замацавання інфармацыі праводзяцца гульні,

наведвальнікам нават дазваляюць дакранацца да экспанатаў. — Спадзяюся, што нам з цягам часу ўдасца абудзіць у маленькіх кліччан цікавасць да гістарычных каштоўнасцяў, вырашчыць музейных «фанатаў» у добрым сэнсе слова, якія б ведалі гісторыю і ганарыліся ёю, набылі камі ў сваіх продках. Наогул апошнім часам мноства выязваюць цікавасць да мінулага роднага краю, сваіх каранёў: колькасць наведвальнікаў значна павялічылася. Да нас едуць зацікаўленыя турысты нават з Мінска, Гродна, Брэста, Віцебска. Калі

У раён апошнім часам часта наведваюцца так званыя «чорныя капальнікі», якія прапаноўваюць уладальнікам прадметаў даўніны немалыя грошы.

раней мы, як правіла, праходзілі групавыя экскурсіі, то цяпер робім стаўку на індывідуальныя: так чалавек лепш успрымае і запамінае інфармацыю, — канстатуе Марына Анатольеўна.

ВЫШЛІ ЯНАМ КУДЫ

Сёння асноўнай і навукова-дапаможнай фонды музея налічваюць звыш 9000 і 3000 экспанатаў адпаведна. Сярод іх шмат старажытнага. Сярод іх шмат старажытнага: жалезнае пісала XI стагоддзя, сярэднявекавая зброя, кераміка X—XVIII стагоддзяў, друкаваныя выданні разнастайнай тэматыкі ад XVII стагоддзя да нашых дзён. Найбольш значныя калекцыі археалогіі, фотадакументаў, рукапісаў, нумізматыкі. Сёння ствараецца Дзяржаўны музейны каталог Беларусі, дзе

ку і Пскове. Харугва царкоўнай «Ісус-Назарацін і Дзееа Марыя», ікона з двухбаковай выявай на палатне, сярэбраная чаха для прыячэсання канца XIX — пачатку XX. Яшчэ адзін экспанат — фотаапарат «Кодак»: такая мадэль запатэнтавана ў 1898 годзе.

Усяго ж сёння ў Дзяржаўны каталог з фонду Клецкага музея прадстаўлена звыш 400 прадметаў. Нагадаю, што каталог ствараецца менавіта для таго, каб жыхары ўсёго свету маглі даведацца пра цікавыя музейныя каштоўнасці, якія знаходзяцца на тэрыторыі асобных рэгіёнаў Беларусі.

СПАДЧЫНА АДНА НА УСІХ

Варта сказаць, што супрацоўнікі музея прыкладаюць шмат намаганняў для пашырэння фонда-

вых калекцыі. Фонды музея папаўняюцца за кошт экспедыцый па вёсках і мястэчках. — У раён апошнім часам часта наведваюцца так званыя «чорныя капальнікі», якія прапаноўваюць уладальнікам прадметаў даўніны немалыя грошы. І калі раней людзі без шкадавання развіталіся з рэчамі, што гадамі валяліся на гарышчы, укладоўках, то цяпер задумваюцца: падараваць музею або зарабіць на «непатрэбчыне»...

Разам з тым, музейныя работнікі імкнучыся скласці канкурэнтныя скупшчыкам, вельмі ценя працягваюць з мясцовымі жыхарамі, заўсёды цікавіцца ў кожнага наведвальніка: што можа прапанаваць музею. Акрамя таго, калектыў трымае сувязь са старшынямі сельскіх Саветаў: пры зносе пустуючых дамоў знаходзіцца шмат даўнейшых прадметаў побыту, хатняга ўжытку, ткацтва, унікальных кніг, фотаздымкаў, і т.д. — Нам патрэбна ўсё, нават калі ў фондах ужо ёсць такія экзэмпляры. Усё, што адывае тысячы гадоў, — гэта ўжо гісторыя, а значыць, уяўляе каштоўнасць для сённяшніх і будучых пакаленняў, — лічыць Марына Бобка.

Праўда, не ўсё пакуль прадаецца і купляецца. Знаходзяцца людзі, якія тэлефануюць, прыносяць у музей даволі цікавыя рэчы, што належалі іх продкам: маляў, можа, спатрэбіцца. «Калі навуковыя супрацоўнікі пачынаюць апрацоўваць гэтыя прадметы, складаць навуковыя папарты, высвятляць інфармацыю, то аказваецца, што многія з ахвяраванай каштоўнасць вель-



мі дорага, — канстатуе мая суразмоўца. — Такім шляхам да нас трапіла унікальная ручная швейная машынка пачатку XX стагоддзя — дарчыні, у рабочым стане. Дзякуючы мясцовым жыхарам удалося значна папоўніць калекцыю фотаапаратаў, а калекцыя фалерыстыкі папоўнілася каштоўнымі ордэнамі і медалямі. Такім чынам набыта ў фонды шмат унікальных дакументаў і фотаздымкаў перыяду Вялікай Айчыннай вайны. Тым, хто здае пэўную колькасць старых прадметаў, уручаецца Пасведчанне ганаровага наведвальніка, па якім можна бесплатна прыходзіць у музей (прычым як аднаму, так і з сям'ёй). Дарчыні, якасна навуковае камплектаванне фондаў — адзін з галоўных кірункаў працы музейных супрацоўнікаў, ад якога залежыць, што ў будучыні прадставяць музейшчыні галоўнай установы раёна ў новых экспазіцыях, якія ствараюцца, чым прывябач наведвальнікаў і што пакіне сённяшняе пакаленне ў спадчыну нашчадкам.

Тыцяна ЛАЗОЎСКАЯ, Клецкі раён

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

100 ДЫПЛОМАЎ

Першае каманднае месца сярод абласцей краіны па выніках заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па навукальных прадметах заняла Гомельская вобласць.

Падчас урачыстага ўшаноўвання трэнеру асноўнай ураўняна адукацыі Гомельскага аблвыканкама Сяргея Парошына адзначыў, што выступленне каманды вобласці сёлета самае паспяховае за ўсю гісторыю. Навучэнцы заваявалі 100 дыпламаў. Некалы гадой таму школьнікі паўднёва-ўсходняга рэгіёна на галоўным інтэлектуальным спортыўным заваявалі 97 дыпламаў.

Дарчыні, да фінішнага этапу рэспубліканскай алімпіяды з 18 тысяч дашло 86 навучанцаў. Школьнікі займаліся з педагогамі не толькі падчас вучобы, але і на вакацыях. Таксама быў арганізаваны профільны аздораўчаны лагер дзёнага знаходжання. Да падрыхтоўкі падключылі псіхалагаў, а таксама выкладчыкаў вышэйшых навуковых устаноў: ГДУ імя Ф. Скарыны, Гомельскага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, а таксама Інстытута лесу.

20 трэнеру каманд вобласці прынамсі ўдзел ва ўрачыстым ушаноўванні. У ліку лаўрэатаў — намеснік дырэктара гімназі №46 Гомеля, трэнер абласной каманды па французскай мове Віктар Смольскі, педагог сярэдняй школы №13 Жлобіна, трэнер па тэхнічнай працы Віталей Гузаў, дацэнт кафедры матэматычных праблем кіравання ГДУ імя Ф. Скарыны, трэнер па інфарматыцы Міхаіл Далінскі, настаўнік гімназі №14 Гомеля, трэнер па рускай мове і літаратуры Жанна Жадзейка, настаўнік Лёўскай раённай гімназі, трэнер па астраноміі Юрый Паўлюшкі, настаўнік сярэдняй школы №11 Жлобіна, трэнер па фізіцы Феня Гусева, настаўнік гімназі Светлагорска, трэнер па геаграфіі Мікалай Яльчыч і іншыя.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ПЕРШАЯ ПЕРАМОГА «БАЦЬКОЎ.ВУ»

Сацыяльны праект «Бацькі.by» Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.С. Пушкіна стаў пераможцам навукова-творчага конкурсу краін СНД «Ёсць ідэя!». Фэстываль праходзіў у Азербайджане. У ім бралі ўдзел восем краін СНД. На суд журы было прапанавана амаль 300 праектаў у васьмі намінацыях. У кожнай з іх вызначалі тройку прызёраў. У намінацыі «Сацыяльная сфера» першае месца заняла выкладчыца кафедры педагогікі і замежнай мовы БрДУ Вольга Крусць з праектам «Бацькі.by».

Праект стартаваў год таму як студэнцкі фэст. Яго асноўнай задачай была папулярнасць сямейных каштоўнасцяў у асяродку студэнтаў. Сёння праект аб'ядноўвае шырокае кола людзей: студэнтаў, выкладчыкаў, маладых бацькоў. Адназначна сустракаюцца амаль кожны тыдзень. Праводзяцца дыскусіі, «круглыя сталы», кінапрагляды, нават забаўкі і танцы, — усё пад дэвізам «Мае дзеці будуць беларусамі».

Вольга вярнулася з Баку з узнагародай і новымі ідэямі па працы ў яе ў моладзевым а

## УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

21 мая 2013 г. проводит повторный открытый аукцион № 06-А-13 на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Минске

**Вид аукциона:** открытый (на повышение начальной цены). **Предмет аукциона:** право заключения договора аренды земельного участка. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. На торги выставляется право аренды на 5 лет 9 земельных участков для строительства объектов недвижимости в г. Минске:

№ п/п	Месторасположение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь, га	Функциональное назначение предполагаемого объекта строительства	Начальная цена предмета аукциона (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона (бел. руб.)	Условия, предусмотренные в решении Мингорисполкома об изъятии земельного участка для проведения аукциона
1.	В квартале ул. Липовая – ул. Проектируемая № 5 – ул. Зеленолугская	500000000008005549	0,4047	Продовольственный магазин	562 874 490	58 000 000	9 986 483	Возмещение потерь сельскохозяйственного производства в размере 58 855 650 руб.
2.	В квартале ул. Липовая – ул. Проектируемая № 5 – ул. Зеленолугская	500000000008005553	0,4135	Объект общественного питания	575 111 830	58 000 000	9 689 847	Возмещение потерь сельскохозяйственного производства в размере 60 811 690 руб.
3.	ул. Барамзинский в жилом районе Сокол	500000000004004553	0,2000	Многофункциональный комплекс с объектами общественного питания, торговли и обслуживания населения	240 638 920	25 000 000	4 616 907	-
4.	В квартале ул. Липовая – ул. Проектируемая № 5 – ул. Зеленолугская	500000000008005551	0,3854	Блок бытового обслуживания с помещениями оздоровительного назначения (бассейн, сауна и др.)	536 026 560	55 000 000	9 278 316	Возмещение потерь сельскохозяйственного производства в размере 56 906 040 руб.
5.	В микрорайоне «Каменная Горка-4», (по генплану № 28)	500000000006006681	0,3029	Физкультурно-оздоровительный центр	513 036 240	52 000 000	13 610 631	-
6.	ул. Гольшанская (Защень)	500000000007006104	0,4064	Магазин со смешанным ассортиментом товаров с объектами общественного питания	667 021 330	68 000 000	9 644 037	-
7.	В микрорайоне № 3 жилой застройки в границах улиц Шаранговича, Горецкого, Рафиева (по генплану № 26)	500000000006006051	0,2539	Многофункциональный физкультурно-оздоровительный комплекс с детским кафе на 24 посад. места, бассейном и другими помещениями сопутствующего назначения	413 955 210	42 000 000	6 463 920	-
8.	ул. Сельцо	500000000002007786	0,1237	Магазин	186 934 430	20 000 000	6 204 486	-
9.	ул. Фучика – ул. Ангарская	500000000002007550	0,1500	Объект общественного питания на 50 посадочных мест с магазином и кулинией	246 645 400	25 000 000	4 722 152	-

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках и их характеристики содержатся на плано-картографических материалах в составе земельно-кадастровой документации. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории участков осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями (согласно перечню, установленному Минским горисполкомом).

Аукцион состоится 21 мая 2013 г. в 11<sup>00</sup> по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона.

**Для участия в аукционе необходимо:**  
**внести задаток (задатки) не позднее 15 мая 2013 г.** в вышеуказанном (в графе 7) размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона), перечисляемый на расчетный счет № 364100000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП – 100690830, назначение платежа – 04002, получатель – Финансовое управление Мингорисполкома (задатки вносятся в белорусских рублях в суммах согласно настоящему извещению);  
**представить в УП «Минский городской центр недвижимости» – организатору аукциона следующие документы:**  
 заявление на участие в аукционе;  
 документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;  
 подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5%, обязан возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

**дополнительно предоставляется:**  
 гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;  
 индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;  
 представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованным в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

**Приним документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6, с 22 апреля 2013 г. по 15 мая 2013 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам до 16.45).**

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка обязан:

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления расписки об внесении);
- возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;
- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.

**Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.**

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский горисполком на основании решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и протокола о результатах аукциона либо протокола о признании аукциона несостоявшимся, заключает с победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона договор аренды земельного участка сроком на 5 лет.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона Минский горисполком предоставляет расписку внесения платы за предмет аукциона. Указанное заявление подается победителем аукциона в Минский горисполком не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона.

После истечения срока аренды земельного участка (5 лет), предоставленного по результатам аукциона, лицо, которому он предоставлен, в установленном порядке обращается в адрес Минского горисполкома с заявлением о продлении срока аренды соответствующего участка (заключении нового договора аренды), на основании которого по решению исполкома ему предоставляется земельный участок на указанный в заявлении срок, но не более чем на 99 лет, при условии внесения этим лицом платы за право аренды земельного участка, рассчитанной на основании его кадастровой стоимости с применением коэффициентов, установленных Советом Министров Республики Беларусь исходя из сроков аренды земельных участков.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной и градостроительной документацией по соответствующим земельным участкам (в том числе с характеристиками расположенных на земельных участках инженерных коммуникаций и сооружений (при их наличии) и условиями инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории). Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

**Контактный телефон: + 375 (177) 226-16-72, официальный сайт организатора аукциона: www.mgcn.by.**

## ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

### РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

29 мая 2013 года проводит 11-ый открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
220	Мастерская ПМ-2-70M №X35114 1988 г. в составе: МРМ-М1 №43 на ЗИЛ-131 ш. 763777 ш. д. 969085 1987 г. 2 кат. 8239 км. МРС-АР №114 на ЗИЛ-131 ш. 681440 д. 592689 1989 г. 3 кат. 8902 км. ТА-5M №351029 на КамАЗ-4310 ш. 0038427 д. 0178417 1987 г. 3 кат. 10094 км. ССБ-4-В3ИМ1 №КЮ2361006 2 кат. АДБ-3122V1 №X35114 на пр.1-П1-2,5 ш. 150001159 1987 г. 4 кат. 7770 км	г. Гомель, в/ч 63604	1500 000 000	15 000 000
221	Мастерская ПМ-2-70 №351053 1974 г. в составе: МРМ-М1 №577 на ЗИЛ-131 ш. 117166 д. 553978 1974 г. 4 кат. 1353 км. МРС-АР №74013 на ЗИЛ-131 ш. 105836 д. 474077 1973 г. 4 кат. 1366 км. ТА-5 №351053 на ЗИЛ-131 ш. 128814 д. 630073 1974 г. 4 кат. 1134 км. ССБ-4-В3-1 №74050520 на пр.1-П1-1,5 ш. 75514 1974 г. 4 кат. 20152 км. АДБ-309 №511 на пр.1-П1-1,5 ш. 5515 1974 г. 4 кат. 1782 км	н.п. Новокосолово, в/ч 25819	120 000 000	12 000 000
222	Мастерская ПМ-2-70 №351041 1974 г. в составе: МРМ-М1 №65 на ЗИЛ-131 ш. 060944 д. 117075 1972 г. 4 кат. 423 км. МРС-АР №74018 на ЗИЛ-131 ш. 114346 д. 611 1973 г. 4 кат. 87056 км. ТА-5 №351041 на ЗИЛ-131 ш. 131149 д. 61 1974 г. 4 кат. 46456 км. ССБ-4-В3-1 №74050469 на пр.1-П1-1,5 ш. 76280 1974 г. 4 кат. 114346 км. АДБ-3120V1 №6/н на пр.1-П1-1,5 ш. 6/н 1974 г. 4 кат. 117075 км	н.п. Новокосолово, в/ч 25819	120 000 000	12 000 000
223	Автошасси Урал-375 ш. 436998 д. 395725 1986 г. 2 кат., кузов-фургон К-375 № 05783 1985 г. 2 кат.	д. Красное, в/ч 29591	70 000 000	7 000 000
224	Автошасси Урал-375 ш. 421997 д. 154797 1984 г. 2 кат., кузов-фургон К-375 № 050859 1984 г. 2 кат.	д. Красное, в/ч 29591	68 000 000	6 800 000
225	T3-22M без тележки (топливозаправщик) с/о А804469 на КраАЗ-258Б1 ш. 393279 д. 659820 1980 г. 4 кат. 1456 км 125 км/ч	н.п. Манулищи, в/ч 06752	110 000 000	11 000 000
226	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 3928 на Урал-4320 ш. 093067 д. 223545 1988 г. 4 кат. 4170 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	60 000 000	6 000 000
227	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 2190 на Урал-4320 ш. 045168 д. 806802 1985 г. 4 кат. 25495 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	50 000 000	5 000 000
228	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 3929 на Урал-4320 ш. 092940 д. 211339 1988 г. 4 кат. 32627 км	н.п. Манулищи, в/ч 06752	50 000 000	5 000 000
229	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 2739 на Урал-4320 ш. 055707 д. 899354 1986 г. 4 кат. 1085 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	60 000 000	6 000 000
230	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 2680 на Урал-4320 ш. 059867 д. 939725 1986 г. 4 кат. 62547 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	40 000 000	4 000 000
231	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 1714 на Урал-4320 ш. 033477 д. 709984 1985 г. 4 кат. 1390 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	55 000 000	5 500 000
232	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 3383 на Урал-4320 ш. 075952 д. 082344 1987 г. 4 кат. 60103 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	40 000 000	4 000 000
233	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 1236 на Урал-4320 ш. 024773 д. 601200 1984 г. 4 кат. 34786 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	45 000 000	4 500 000
234	T3-22M без тележки (топливозаправщик) с/о А912161 на КраАЗ-258Б1 ш. 503369 д. 14249 1991 г. 4 кат. 15104 км 1340 м/ч	н.п. Михановичи, в/ч 52188	110 000 000	11 000 000
235	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 3923 на Урал-4320 ш. 092494 д. 220600 1988 г. 4 кат. 27221 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	55 000 000	5 500 000
236	АТМЗ-5-4320 (автотопливомаслозаправщик) с/о 2786 на Урал-4320 ш. 059764 д. 9399007 №КЮ4 3 кат. 14860 км	н.п. Михановичи, в/ч 52188	55 000 000	5 500 000
237	Автошасси КамАЗ-4310 ш. б/н д. 406199 1989 г. 4 кат. 179534 км, кузов-фургон К1.4320D № 030566 1989 г. 4 кат.	г. Старые Дороги, в/ч 48668	55 000 000	5 500 000
238	Мастерская МРМ-М1 №1684 на ш. ЗИЛ-131 ш. 240845 д. 326690 1977 г. 4 кат. 2604 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	40 000 000	4 000 000
239	Полуприцеп ж/д №МЗ-5247Г (П-ПТ) 50 ш. 93060010 1993 г. 4 кат. 8322 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	95 000 000	9 500 000
240	Грузовый Урал-43202-0011-01 ш. 123618 д. 433845 1989 г. 4 кат. 132648 км	г. Бобруйск, в/ч 20392	40 000 000	4 000 000
241	Седельный тягач КамАЗ-5410 ш. 19052 д. 548903 1978 г. 4 кат. 197662 км	г. Бобруйск, в/ч 20392	50 000 000	5 000 000
242	Грузовый КамАЗ-4310 ш. 018457 д. 840681 1986 г. 3 кат. 137824 км	г. Фанголь, в/ч 30151	40 000 000	4 000 000
243	Автошасси Урал-375 ш. 0460983 д. 198631 1988 г. 4 кат. 9860 км	г. Минск, в/ч 29766	35 000 000	3 500 000
244	Автошасси Урал-43203-1012 ш. 113529 д. 374062 1988 г. 4 кат. 8871 км	г. Минск, в/ч 29766	45 000 000	4 500 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **29 мая 2013 г. в 11.00.**

Участие в аукционе допускают юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие за-

явление на участие в аукционе, кредитные и другие необходимые документы до **16.00 24 мая 2013 года.**

**Победитель аукциона обязан:**  
 1. Заключить договор купли-продажи **29 мая 2013 г.**  
 2. Произвести оплату стоимости

движимого имущества разовым платежом в течение **10-ти** банковских дней со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»:

3012107883029, в ЦЕБ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 1010939370, БИК 153001369. **Без НДС.**

**Справки по тел.: (017) 278 09 98, факс (017) 278 09 98. Наш адрес в интернете: www.belspeckontrakt.by.**



## БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 г.

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт посылительной записки		2012 год	2011 год
			3	4		
1	2	3	4	5	6	
1	<b>АКТИВЫ</b>					
2	Денежные средства	1101	3.1	880 217,5	743 877,0	
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	3.2	6 338,7	9 323,5	
4	Средства в Национальном банке	1103	3.3	1 307 998,8	471 843,3	
5	Средства в банках	1104	3.4	1 377 207,5	1 853 161,0	
6	Ценные бумаги	1105	3.5	1 895,2	1 895,2	
7	Кредиты клиентам	1106	3.6	8 975 901,0	7 748 319,0	
8	Производные финансовые активы	1107	3.11	1 210 301,4	1 112 743,6	
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	3.7	27 873,9	21 146,4	
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	3.8	981 360,8	655 450,8	
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	3.9	975,9	2 582,5	
12	Прочие активы	1111	3.10	177 265,4	157 501,9	
13	<b>ИТОГО активы</b>	<b>111</b>	<b>3.10</b>	<b>14 947 336,1</b>	<b>12 777 862,2</b>	
14	<b>ОБЯЗАТЕЛЬСТВА</b>					
15	Средства Национального банка	1201	3.12	3 193,5	12 227,4	
16	Средства банков	1202	3.13	2 306 627,4	2 814 340,1	
17	Средства клиентов	1203	3.14	9 877 460,1	7 616 391,9	
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	3.15	265 060,1	452 890,6	
19	Производные финансовые обязательства	1205	3.11	29 032,7	3 153,8	
20	Прочие обязательства	1206	3.10	175 703,3	205 430,4	
21	<b>ВСЕГО обязательств</b>	<b>120</b>	<b>3.10</b>	<b>12 657 077,1</b>	<b>11 104 434,6</b>	
22	<b>КАПИТАЛ</b>					
23	Уставный фонд	1211		412 279,3	412 279,3	
24	Эмиссионный доход	1212		-	-	
25	Резервный фонд	1213	3.16.2	437 806,3	151 149,1	
26	Фонд переоценки статей баланса	1214		576 136,5	403 225,9	
27	Накопленная прибыль	1215		864 036,9	706 773,5	
28	Всего капитал	121	3.16.1	2 290 259,0	1	



**БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 г.** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2012 год	2011 год
1	<b>АКТИВЫ</b>			
2	Денежные средства	1101	70 775.5	34 593.0
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	178 139.2	109 593.0
5	Средства в банках	1104	8 794.1	102 320.7
6	Ценные бумаги	1105	48 894.0	25 578.8
7	Кредиты клиентам	1106	237 396.5	161 217.4
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	0.8	0.8
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	140 116.4	100 077.1
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	-	-
12	Прочие активы	1111	9 096.0	2 248.2
13	ИТОГО АКТИВЫ	111	693 212.5	535 629.0
14	<b>ОБЯЗАТЕЛЬСТВА</b>			
15	Средства Национального банка	1201	38 936.9	38 295.7
16	Средства банков	1202	196 645.1	196 910.8
17	Средства клиентов	1203	172 468.6	105 988.7
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	-	12 080.5
19	Производные финансовые обязательства	1205	32.2	-
20	Прочие обязательства	1206	1 780.7	6 546.5
21	ВСЕГО обязательства	120	409 863.5	359 822.2
22	<b>КАПИТАЛ</b>			
23	Уставный фонд	1211	113 704.4	67 785.2
24	Эмиссионный доход	1212	-	-
25	Резервный фонд	1213	5 685.2	3 389.3
26	Фонд переоценки статей баланса	1214	91 252.9	52 639.6
27	Накопленная прибыль	1215	72 706.5	51 992.7
28	ВСЕГО капитал	121	283 349.0	175 806.8
29	ИТОГО обязательства и капитал	12	693 212.5	535 629.0

**ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2012 год	2011 год
1	<b>ПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ</b>			
2	Процентные доходы	2011	62 001.3	47 463.8
3	Процентные расходы	2012	23 657.2	21 454.3
4	Чистые процентные доходы	201	38 344.1	26 009.5
5	Комиссионные доходы	2021	14 730.0	10 265.2
6	Комиссионные расходы	2022	2 390.3	2 254.3
7	Чистые комиссионные доходы	202	12 340.2	8 010.9
8	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
9	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(742.5)	52.9
10	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	18 873.6	28 728.5
11	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(572.4)	-
12	Чистые отчисления в резервы	207	604.4	166.6
13	Прочие доходы	208	1 532.7	1 703.7
14	Операционные расходы	209	38 866.5	22 991.9
15	Прочие расходы	210	4 028.0	1 697.4
16	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	26 276.8	39 649.6
17	Налог на прибыль	212	3 266.9	7 496.7
18	<b>ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)</b>	2	23 009.9	32 152.9
19	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			
20	Базовая прибыль на простую акцию	22	590	1 197
21	Разводненная прибыль на простую акцию	23	590	1 197

**ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателя	Символ	Наименование статей капитала					Итого капитал
			Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонд переоценки статей баланса	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>Раздел I. За год, предшествующий отчетному</b>								
1	Остаток на 1 января 2011 года	3011	67 785.2	-	3 389.3	19 839.8	2 669.0	93 683.3
1.1	В том числе: результат от изменений учетной политики и (или) исправление существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей капитала	3012	-	-	-	32 152.9	49 970.6	82 123.5
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	32 152.9	49 970.6	82 123.5
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	-	-	x	-
2.3	операции учредителями (участниками):	30123	-	-	x	-	-	x
2.4	вношение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	-	x
2.6	операции с собственными выпущенными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-	-	-
2.8	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2012 года	3013	67 785.2	-	3 389.3	51 992.7	52 639.6	175 806.8
<b>Раздел II. За отчетный год</b>								
4	Остаток на 1 января 2012 года	3011	67 785.2	-	3 389.3	51 992.7	52 639.6	175 806.8
5	Изменения статей капитала	3012	45 919.2	-	2 295.9	20 713.8	38 613.3	107 542.2
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	23 009.9	38 613.3	61 623.2
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	2 295.9	(2 295.9)	x	-
5.3	операции учредителями (участниками):	30123	45 919.2	-	x	-	-	45 919.2
5.4	вношение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	45 919.2	-	x	x	x	45 919.2
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	-	x
5.6	операции с собственными выпущенными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-	-	-
5.8	прочие изменения	30126	-	-	-	(0.2)	-	(0.2)
6	Остаток на 1 января 2013 года	3013	113 704.4	-	5 685.2	72 706.5	91 252.9	283 349.0

**СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2012 год	2011 год
1	Прибыль за отчетный год	301211	23 009.9	32 152.9
2	Прочие компоненты совокупного дохода за отчетный период	301212	38 613.3	49 970.6
2.1	В том числе: переоценка основных средств	3012121	37 952.9	49 833.8
2.2	Переоценка незавершенного строительства и неустановленного оборудования	3012122	140.2	136.8
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123	520.2	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124	-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125	-	-
3	Итого совокупный доход за период	30121	61 623.2	82 123.5

**ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2012 год	2011 год
1	<b>ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ</b>			
2	Полученные процентные доходы	70100	61 303.6	45 128.0
3	Уплатенные процентные расходы	70101	(23 096.2)	(21 516.1)
4	Полученные комиссионные доходы	70102	14 737.6	10 257.9
5	Уплатенные комиссионные расходы	70103	(2 409.9)	(2 241.7)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104	-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105	(742.5)	52.8
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106	18 499.4	13 348.3
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107	(572.4)	-
10	Прочие полученные доходы	70108	1 275.9	1 147.4
11	Прочие уплатенные расходы	70109	(38 462.7)	(22 537.7)
12	Уплатенный налог на прибыль	70110	(4 229.8)	(7 370.9)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и обязательствах, итого	701	26 303.0	16 267.9
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200	(3 838.0)	143 343.6
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201	50 856.1	(33 155.1)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202	(20 979.2)	12 733.6
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203	(73 222.2)	4 747.0
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых инструментов	70204	-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	(35 223.0)	3 026.9
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов, итого	702	(82 406.3)	130 696.0
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300	-	(28 500.5)
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301	(4 355.7)	(54 450.1)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302	59 366.9	(37 991.6)
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303	(11 780.0)	11 780.0
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304	32.2	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305	50.4	(6 772.9)
27	Итого потоки денежных средств от изменения операционных обязательств, итого	703	43 313.8	(115 935.1)
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70	(12 789.5)	31 028.8
29	<b>ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ</b>			
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100	(5 542.6)	(2 700.5)
31	Продажа основных средств, нематериальных и других долгосрочных активов	71101	256.1	121.9
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102	-	(0.0)
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103	-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104	(180 018.3)	(22 429.9)
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105	180 018.3	22 429.9
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71	(5 286.5)	(2 578.5)
37	<b>ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ</b>			
38	Эмиссия акций	72100	45 919.2	-
39	Выкуп собственных акций	72101	-	-
40	Продажа ранее выпущенных собственных акций	72102	-	-
41	Выплата дивидендов	72103	-	-
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72	45 919.2	-
43	Влияние изменений официального курса на денежные средства и их эквиваленты	73	2 640.1	31 309.9
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквиваленты	74	30 483.3	59 760.0
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	x	90 718.9
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	121 202.2	x

**Председатель Правления** И. Колейлат  
**Главный бухгалтер** А.Н. Русакевич  
 Дата подписания: 5 апреля 2013 года  
 Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь № 15 от 21.01.2013 г. УНП 100755021.

**Deloitte**  
 ИП «Делойт и Туш» - Ул. Король, 51 Минск, 220004 Республика Беларусь  
 Тел.: +375 (17) 200 03 53 Факс: +375 (17) 200 04 14 www.deloitte.by

**ОТЧЕТ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА ПО СПЕЦИАЛЬНОМУ АУДИТОРСКОМУ ЗАДАНИЮ НА АУДИТ ПУБЛИКУЕМОЙ СОКРАЩЕННОЙ ГОДОВОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ, ПОДГОТОВЛЕННОЙ НА ОСНОВЕ ПОЛНОЙ ГОДОВОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ**

Акционерное «Франсабанк» Открытое акционерное общество  
 В соответствии со специальным аудиторским заданием, полученным от «Франсабанк» Открытого акционерного общества (далее – «Банк» или «Франсабанк» ОАО), нами проведен аудит прилагаемой публикуемой сокращенной годовой финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО, подготовленной на основе полной годовой финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО за 2012 год.

Прилагаемая публикуемая сокращенная годовая финансовая отчетность, которая включает бухгалтерский баланс по состоянию на 1 января 2013 года и соответствующие отчеты о прибыли и убытках, об изменении капитала и о движении денежных средств за 2012 год, составлена на основе аудированной полной годовой финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО за 2012 год. Мы выразили безусловное положительное мнение в отношении полной годовой финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО в аудиторском заключении от 19 марта 2013 года. Аудированная годовая финансовая отчетность и публикуемая сокращенная годовая финансовая отчетность не отражают влияния событий, произошедших после даты аудиторского заключения.

В данной публикуемой сокращенной годовой финансовой отчетности не раскрывается вся информация, требуемая Национальными стандартами финансовой отчетности и другими законодательными актами, регулирующими порядок составления и представления годовой финансовой отчетности. Поэтому ознакомление с сокращенной годовой финансовой отчетностью не заменяет ознакомления с аудированной полной годовой финансовой отчетностью «Франсабанк» ОАО.

**Ответственность руководства за подготовку сокращенной финансовой отчетности**

Руководство Банка несет ответственность за подготовку данной публикуемой сокращенной годовой финансовой отчетности на основе полной годовой аудированной финансовой отчетности и ее соответствие законодательству и нормативным актам, регулирующим порядок ведения бухгалтерского учета и подготовки финансовой отчетности для банков Республики Беларусь и действовавшим в отчетном периоде, а также за соответствие совершенных Банком финансовых (хозяйственных) операций законодательству Республики Беларусь.

**Ответственность аудитора**

Наша ответственность состоит в выражении мнения о данной публикуемой сокращенной годовой финансовой отчетности на основе процедур, проведенных в соответствии с Правилами аудиторской деятельности, утвержденными Министерством финансов Республики Беларусь, правилами аудиторской деятельности ИП «Делойт и Туш». Эти правила требуют обязательного соблюдения аудиторами этических норм, а также планирования и проведения аудита с целью получения достаточной уверенности в том, что публикуемая сокращенная годовая финансовая отчетность соответствует показателям в полной годовой финансовой отчетности, на основе которой сокращенная финансовая отчетность была подготовлена.

Аудит включает проведение процедур, необходимых для получения аудиторских доказательств в отношении числовых показателей в публикуемой сокращенной годовой финансовой отчетности на соответствие их числовым показателям в полной годовой финансовой отчетности. Выбор процедур основывается на профессиональном суждении аудитора, включая оценку рисков существенного искажения публикуемой сокращенной годовой финансовой отчетности вследствие злоупотреблений, влияющих на финансовую отчетность, или ошибок.

Мы считаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточным основанием для выражения мнения о данной публикуемой сокращенной годовой финансовой отчетности.

**Мнение**

По нашему мнению, прилагаемая публикуемая сокращенная годовая финансовая отчетность, подготовленная на основе аудированной полной годовой финансовой отчетности «Франсабанк» ОАО за 2012 год, соответствует этой годовой финансовой отчетности во всех существенных аспектах.

В целях более точного понимания финансового положения «Франсабанк» ОАО по состоянию на 1 января 2013 года и результатов его финансово-хозяйственной деятельности за 2012 год публикуемую сокращенную годовую финансовую отчетность следует изучать вместе с полной годовой финансовой отчетностью, которая была размещена в полном объеме на сайте Банка <http://fransabank.by/fin-acc/2012year/>.

Генеральный директор ИП «Делойт и Туш» А.П. Сурмак (Квалификационный аттестат аудитора № 0001231 от 21 апреля 2005 года; Свидетельство № 45 о соответствии квалификационным требованиям для осуществления аудиторской деятельности в банковской системе от 24 декабря 2008 года.)  
 Аудитор ИП «Делойт и Туш» О.И. Степанова (Квалификационный аттестат аудитора № 0001765 от 12 ноября 2009 года; Свидетельство № 65 о соответствии квалификационным требованиям для осуществления аудиторской деятельности в банковской системе от 14 декабря 2011 года.)  
 г. Минск, Беларусь 5 апреля 2013 года

**Наша гісторыя**

**РЭДАКТАР З РАССТРЭЛЬНАГА СПІСКА**

Сакратар ЦК Кампартыі рэспублікі Яфім Генкін у 1920-я гады адначасова працаваў яшчэ і рэдактарам «Звязды». Але даведацца пра гэтага чалавека было наканавана толькі пасля яго пасмяротнай рэабілітацыі



# Ігуменскі тракт

№ 11 (26)

## Народныя мудраслоўі

### «ПЕРШЫ ГРОМ НА ГОЛЫ ЛЕС — ЧАКАЙ НЕЎРАДЖАЮ...»

Ва ўсходнеславянскай народнай традыцыі супрацьстаянне **голы** (непакрыты, лысы) — **пакрыты** (прыбраны, зачынены, абаронены) з'яўляла адным з сістэмаўтваральных. У сімвалічных адносінах прымета **голы** мае значэнне **бедны, бясплодны, галодны** і супрацьпастаўлена **няголаму, пакрытаму як багатаму, сытаму, памнажальнаму**. **Голае** або **непакрытае** было сімвалам беднасці, адзіноці і, наадварот, **махнатае, пакрытае, загорнутае** ў што-небудзь сімвалізавала дабрабыт і багацце, а таксама лічылася абярэгам.

Супрацьстаянне **голы** — **пакрыты** ўсебакова працяглася і ў назіраннях за станам прыроды, і ў ключавых момантах сельскагаспадарчай дзейнасці, і, вядома ж, у абрадава-магічнай практыцы беларусаў. Адной з найбольш распаўсюджаных народных прымет з'яўляецца тая, у аснове якой ляжыць назіранне за станам дрэў у момант першай веснавой навальніцы: «Калі першая навальніца прагрыміць на **голы** лес, чакай неўраджай, галодны год, хваробы, эпідэміі і т. п.». На Магілёўшчыне існавала строгая забарона спяваць летнія песні, пакуль лес «не апрацецца».

Дасведчаная бабка-павітуха ведала, што прымаць дзіця **галаруч** нельга. Для гэтага рыхтавалі плёнкі часцей за ўсё са старой бацькаўскай кашулі ці ніжняй спадніцы парадзіці: «... каб дзіця ніколі не было **голае**, а заўжды жыло ў багаці» або з новага палатна: «Бабка прымае дзіця, што выходзіць на святло Божае, не **голы**мі рукамі, а абгарнуўшы рукі новым палатном, каб у будучыні дзіця не жыло з **голымі** рукамі». Бабка-павітуха, пераразаючы пупавіну дзіцяці і перадаючы яе маці, таксама брала яе не «**галаруччу**», а праз фартух або край адзежы.

Прадаючы карову, добры гаспадар ведаў, што аддаваць яе не

На Гомельшчыне лічылі, калі ў **чысты чацвер** апынуцца апоўначы на гарышчы з запаленай свечкай, то можна убачыць дамавіка: «Як дамавы кашлаты, то будз хазяін багаты». Сёння выраз «з касматай рукой» гаворыць пра нечую фінансавую падтрымку.

Падчас вясельля ролю абярэга маладых, або так звананага экранна, выконвалі вэлюм і вяночак, а далей чапец або намітка нявесты, хусткі, праз якія трымалі вяночальныя свечкі і царкоўныя вянцы над галоўмі маладых, ручнік ці хустка, праз якія сват ці шафер вёў нявесту ў хату пасля выкупу; ручнікі, на якіх выносілі абраз і абрадавы хлеб; поспіўкі, якімі выціралі дарогу маладым; кажухі ці падушкі, на якіх сядзелі маладыя падчас вясельнай яседы. Падчас адравання маладых талерку, на якую клалі грошы, треба было таксама заслаць хусткай ці ручніком. Прымаць доўга вясельнага каравая з рук свата неабходна было таксама «на хустку».

У гэтым выпадку спрацоўваў усё той жа прыніп «падобнае выклікае падобнае». Лічылася, што **голыя** рукі, якія былі задзейнічаны ў абрадавай практыцы, правакавалі жывецкую ці гаспадарчую «пустэчу» (безграшоўе); маладым нельга было злазіць з воза на **голую** зямлю і садзіцца на **голую** лаўку за вясельным сталом, каб не наклікаць бясплоддзю. Так і з тым самым голым лесам падчас першай навальніцы: «**Калі першы раз загрыміць, як ужо лес адзенецца ў лісце, то будзе ўраджайны год, а калі на голы лес, то усё будзе гола**».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК

## Геральдычная калекцыя

# ГОНАР РАДАВОДУ

## БЕЛАРУСКІЯ ШЛЯХЕЦКІЯ ГЕРБЫ

**ЗАРЭМБА**  
У шэрым полі белы мур, на ім тры залатыя кветкі, за мурам чорны леў у кароне, налева абвернуты, з пашчы польмя.

Булакоўскі, Бычкоўскі, Гаршчэўскі, Гнейт, Гінтар, Гінцытовіч, Грабоўскі, Давойна, Зарэмба, Заянчкоўскі, Ісудовіч, Кавалеўскі, Каліноўскі, Крачкоўскі, Куццак, Ранцэвіч, Рудзінскі, Сухарэўскі, Тымянецкі, Ябланоўскі.



**ЗНІН**  
У срэбным полі чырвоная літар «S»

Аугустовіч, Аугутовіч, Банькоўскі, Барташэвіч, Барынінскі, Бянткоўскі, Бярнацкі, Бетыгольскі, Ганевіч, Германовіч, Грыны, Дзярдовіч, Кунцавіч, Лантквеч, Лістападскі, Ляўшэвіч, Некраш, Пашакінскі, Прымульскі, Пяткевіч, Тарашкевіч, Трускоўскі, Шчэрба, Ясінскі.



**ДЭ ВАЛЬДЭН**  
У блакітным полі тры чорныя стралы побач, вастрыём угору.

Дэ Вальдэн

**КАЛАМАНЯКА**  
У срэбным полі дзве скрыжаваныя наўкос стралы вастрыямі дагору, паміж імі меч з чырвоным тронкам лязом направа.

Фелтнер.



# 6

## Брэнд краіны

# Гаючая энергетыка вялікай ракі

## Месца, дзе пачынаецца Нёман

Пра тое, што Нёман павінен значыць для беларусаў не меней, чым Волга для расіян або Тэмза для англічан, задумаліся ва Уздзенскім гісторыка-краязнаўчым музеі. Разважаючы над гэтым, там нават прапануюць уласны брэнд: «Уздзеншчына — выток Нёмана».



Васіль Лычкоўскі нечым падобны да слаўтага земляка Наркевіча-Ёдка.

Месца вытоку такой буйной ракі заўсёды лічыцца сакральна. Аднак дакладна вызначыць месца, аднак, нельга. Бо крывічка, якая некалі разцягалася ў два бакі, а пасля, зноў злучаючыся, на якую клалі грошы, треба было таксама заслаць хусткай ці ручніком. Прымаць доўга вясельнага каравая з рук свата неабходна было таксама «на хустку».

Месца вытоку такой буйной ракі заўсёды лічыцца сакральна. Аднак дакладна вызначыць месца, аднак, нельга. Бо крывічка, якая некалі разцягалася ў два бакі, а пасля, зноў злучаючыся, на якую клалі грошы, треба было таксама заслаць хусткай ці ручніком. Прымаць доўга вясельнага каравая з рук свата неабходна было таксама «на хустку».

Месца вытоку такой буйной ракі заўсёды лічыцца сакральна. Аднак дакладна вызначыць месца, аднак, нельга. Бо крывічка, якая некалі разцягалася ў два бакі, а пасля, зноў злучаючыся, на якую клалі грошы, треба было таксама заслаць хусткай ці ручніком. Прымаць доўга вясельнага каравая з рук свата неабходна было таксама «на хустку».

Месца вытоку такой буйной ракі заўсёды лічыцца сакральна. Аднак дакладна вызначыць месца, аднак, нельга. Бо крывічка, якая некалі разцягалася ў два бакі, а пасля, зноў злучаючыся, на якую клалі грошы, треба было таксама заслаць хусткай ці ручніком. Прымаць доўга вясельнага каравая з рук свата неабходна было таксама «на хустку».

11 акадэмікаў. Відаць, сапраўды зямля тут незвычайная. Мясцоў энтузіяст Васіль Лычкоўскі раскажа, што выпрабаваў на сабе, што такое сіла прыроды. Ён амаль поўнасьцю страціў здароўе, аднак сапраўднае адраджэнне перажыў, трапіўшы ў гэты мясціны. Таму, зыходзячы з уласнага вопыту, Лычкоўскі прапануе стварыць новы этнаграфічна-аздараўленчы турыстычны маршрут.

Гэты маршрут будзе палляшча энергетыку: здымаць дэпрэсію, хандру, меланхолію — чалавек стане больш паспяваць і рабіць усё з радасцю. Уявіце, вы прыязджаеце да вытоку Нёмана. Ён ужо абсталёваны — стаіць прыгожая скульптурная кампазіцыя. Побач зроблены міні-вадаём: плашкі з лістоўніцы або дубу, у іх вада сцякае, яе можна папіць. Далей вада па лесвічцы трапляе ўніз — туды можна ахунцацца. Што адбываецца? Выток нацыянальнай ракі будзе аказаць уздзеянне на чалавека. З ім будзе адбывацца прыкладна тое ж, што робіцца на Вадохрышча, толькі скачаць у палонку не треба, можна прыходзіць у любы сезон. Мы хочам таксама абсталёваць пляч мэтраў рэчышча, насыпаўшы жвіру. Там можна будзе разуцца і пахадзіць басанож. Вернік можа хадзіць, чытаючы малітву «Ойча наш» — разую сорах туды і назад. Што адбываецца? Вада, холад, паветра, сонца. Будзе адбывацца уздзеянне на падзвышч, а на іх знаходзіцца каля тысячы акупунктурных кропак. Адтуль чалавек выйдзе зусім іншым.

Калі раніцай — зможна насыціцца энергіяй. Калі, наадварот, энергія лішняя і треба сумажаваць — лепш зрабіць гэта вечарам.

Яшчэ адзін верагодны пункт наведвання на гэтым маршруце — дуб-асілак паяі з паловай мэтраў у дыяметры і прыкладна трыццаці мэтраў у вышыню. Такія дрэвы, як дуб, бяроза, сасна, адзначае Лычкоўскі, аддаюць сваю энэргію. Таму, адпачыўшы ля гэтага дуба, таксама можна атрымаць пэўныя станоучыя зарад.

Аўтар маршруту раскажа і аб прашчы — месцы эліччя рэк, дзе ўтвараецца Нёман. Яно таксама валодае жыватворнай энэргіяй. «Калі мала сіл, треба палаяцца там хадзіць паўгадзіны, — кажа Лычкоўскі. — Пасля чалавек сам здзівіцца: і куды што дзелася?»



Стужка Нёмана.

Праехаўшыся па гэтым маршруце, чалавек напоўніцца здаровымі вобразамі.

Перспектыва аднаўлення вытоку Нёмана вымалёўваецца не тое што вельмі добра, але нават захапляльнай. Аднак як жа ўвасобіць усё ідэі ў рэальнасць? Ва Уздзенскім гісторыка-краязнаўчым музеі была арганізавана канферэнцыя, прысвечаная вытоку Нёмана. Арганізатары адзначылі, што яна была пакуль проста ўстаноўчай. Усе зацікаўленыя і неабмяжаныя асобы пазнаміліся паміж сабой, высветлілі, у якім кірунку рухацца далей. Было вырашана, што треба ўсё абгрунтаваць, упарадкаваць і канкрэтныя прапановы выйсці на кіраўніцтва. У першую чаргу плануецца звяртацца ў мясцовы райвыканкам. Аднак ёсць ідэя стварэння таксама апліканцкай рады, якая

**ДАВЕДКА:**  
Нёман бярэ пачатак ля Мінскай узвышанасці, працякае праз Беларусь, персякае таксама Літву і Калінінградскую вобласць Расіі. Рака упадае ў Куршскі заліў Балтыйскага мора, дзе стварае дэльту з астравамі. Даўжыня Нёмана амаль што 1000 кіламетраў. Гэта магутная рака мае каля 180 прытокаў. Канал Агінскага гаднае яе з Дняпром, Аугустоўскі канал — з Віслія.

«Ой, Нёман, і песня і слава народа майго і зямлі» — слява-еца ў добра вядомай і любімай усмі песні. Пэўна, у многіх яна выклікае не толькі добрыя ўспаміны, але і адчуванне чагосьці вельмі роднага і блізкага. Думаецца, надыйшоў той час, калі Нёман павінен стаць ракой не толькі тых, хто каля яе квіць і выпадкова апынуўся побач, але і агульнанацыянальным гонарам і сімвалам. Нёман апеты многімі пазтамі і пэсьменнікамі, ён намаляваны шматлікімі мастакамі, ды і на стварэнне прыгожай музыкі ён натхніў многіх кампазітараў. І, што самае адметнае, Нёман, які ў нашыя беларускія адметнасці, нікуды не знік, не быў разбураны ліхалецтвай — наш Нёман і сёння вабціць, суакойвае, натхняе кожнага, хто дакранаецца да яго лагодных хваляў. Таму ўсім беларусам сёння патрэбны Нёман, а Нёману — яго выток.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, г. Узда

## 100 слаўтых прозвішчаў Беларусі

# Малахоўскія



Прозвішчы:  
● Малахоўскі  
● Малах  
● Малаха  
● Малахоў  
● Малахоўскі  
● Малахоўскі

Да нашага часу застаецца **шмат нераскрытых старонак беларускай гісторыі, яшчэ больш застаецца невядомых іменнаў і прозвішчаў нашых землякоў, якія ўнеслі значны ўклад у сусветную гісторыю. Да ліку такіх асоб належыць Уладзіслаў Юльянавіч Малахоўскі.**

### УЛАДЗІСЛАЎ МАЛАХОЎСКІ — СТВАРАЛЬНІК ПРАТАТЫПА «КОДАКА»

Уладзіслаў Малахоўскі нарадзіўся ў 1827 годзе ў маёнтку Маце Кобрынскага павета Гродзенскай губерні (сёння гэта Кобрынскі раён Брэсцкай вобласці). Пасля хатняга навування юнак набываў веды ў Свіслацкай гімназіі, якая адкрыла дарогу ў свет многім слаўным людзям Беларусі. Пасля гімназіі вучыўся ў Пецярбургскім інстытуце шляхоў зносін. Там, у тагачаснай сталіцы Расійскай імперыі, і авалодалі маладым чалавек ідэі барацьбы за пераўтварэнне грамадства. Малахоўскі наладзіў кантакты з тайнай рэвалюцыйнай арганізацыяй разначынцаў «Зямля і воля». У Пецярбургу Уладзіслаў пазнаёміўся з Кастусём Каліноўскім. Таму, калі пачалося паўстанне пад кіраўніцтвам Каліноўскага, члены арганізацыі «Зямля і воля» ўступілі ў саюз з партыяй «чырных». Малахоўскі прыкляў шмат намаганняў, каб ператварыць гэтае выступленне ва ўсерасійскае сялянскае паўстанне за зямлю і волю. Ён стаў адным з кіраўнікоў партыі «чырных»: займаў пасаду начальніка паўстан-

цаў Вільні. Калі ў Вільні заставацца стала небяспечна, Малахоўскі ў 1863 годзе перабраўся за мяжу — у Кёнігсберг, дзе займаўся закупкай і дастаўкай зброі для паўстанцаў Каліноўскага. Уздзельнічаў у выданні газеты «Глос з Літвы».

Пасля задзішэння паўстання Каліноўскага Малахоўскі вярнуўся ў Лондан, дзе жыў пад імем Леона Варнэра. У англійскай сталіцы наш зямляк заснаваў уласную фірму, якая займалася фотасправай. Ужо праз пяць гадоў гэтая фірма стала шырока вядомай ва ўсёй Заходняй Еўропе. Гэта сталася дзякуючы намаганням Уладзіслава Мала-

### Малахоўскі ў 1875 годзе сканструяваў фотаапарат са скручанай касетай, які спецыялісты лічаць прататыпам «Кодака».

хоўскага, які вынайшаў спецыяльную прыладу — сенсітометр, а ў 1875 годзе сканструяваў фотаапарат са скручанай касетай, які спецыялісты лічаць прататыпам «Кодака». Важны ўклад унёс Малахоўскі ў сам працэс фатаграфавання: фотоплашчцінкі ён змяняў на плёнку, пакрытую бромсерабрам. Яго адкрыццё выклікала пераварот у сусветнай фотасправай, паколькі нічога падобнага дагэтуль у свеце не было. Малахоўскі пачаў ездзіць па розных краінах і прапагандаваць свае адкрыцці. Пабываў і ў Расіі — у Маскве ў 1882 годзе праходзіў Усерасійскае выстава. Адкрыццё нашага земляка захапляўся вядомы расійскі вучоны-хімік Дзмітрый Мендзэлеў. Уладзіслаў Юльянавіч абмяркоўваў

разам са слаўным вучоным ідэю аб заснаванні секцыі фатаграфіі Расійскага імператарскага тэхнічнага таварыства.

У выніку гэта ідэя сапраўдзілася. Фірма Малахоўскага імкліва развівалася. Сведчаннем гэтага служылі шматлікія філіялы не толькі ў Вялікабрытаніі, але і ў іншых еўрапейскіх краінах. Але, на жаль, дзейнасць фірмы была азмрочана абвінавачваннямі ў выкарыстанні фальшывых расійскіх рублёў адным з філіялаў лабараторыі. Пазней фірма Малахоўскага ў з'яўленні фальшывых грошай у судзе не была даказана. Верагодна, такім чынам вырашылі

падставіць паспяховага вынаходніка яго канкурэнты. Магчыма, былі іншыя прычыны. Беспастаўны абвінавачванні выклікалі цяжкія перажыванні ў Малахоўскага. Нягледзячы на апраўдальны вердыкт суда, душэўнае супакаенне не прыйшло: 7 кастрычніка 1900 года Уладзіслаў Малахоўскі, не вытрымаўшы маральных пакут, застрэліўся.

Невядома, ці з'явілася б фірма «Кодак», фотаапараты якой сёння کارыстаюцца папулярнасцю ва ўсім свеце, калі б беларуская зямля не падарыла свету Уладзіслава Малахоўскага.

**ПАХОДЖАННЕ ПРОЗВІШЧА**  
Часам паходжанне прозвішча Малахоўскі звязваюць з імем бажства Малаха, якое ўпамінаецца ў Бібліі. Малах

у пісьмовых крыніцах апісваецца ў выглядзе чалавека з галавой быка і працягнутымі ўперад рукамі. Асаблівацю папалення гэтаму бажеству было прынесене ў ахвяру дзяцей, якіх спальвалі на агні. Таму, відаць, і ўзнікла меркаванне, што ў далёкім мінулым некаторыя бацькі, каб засцерагнуць дзяцей ад уздзеяння злых сіл, маглі даваць ім імя Малах, якое пазней перайшло ў прозвішча. Аднак такую думку нельга лічыць навукова абгрунтаванай. Папалення Божу Малаху сярчыцы, фінікіянне, амаініцы. Для ўсходнеславянскіх зямель культ Малаха не быў характэрны.

Навукова даказана, што ў аснову прозвішча Малахоўскі пакладзена старажытнае хрысціянскае кананічнае імя Малахія, якое прыйшло да нас са старажытнаўраўскай мовы, дзе літаральна азначала «наспалец Бога».

Імя Малахія з'яўляецца ў старабеларускіх помніках XVI — XVII стст.: *от пана Малахія Андреевича Казкевича* (Гісторыка-юрдычыны матэрыялы, атрыманыя з актывых кніг Віцебскай і Магілёўскай губерняў, 1691). Але найбольшае распаўсюджанне гэта царкоўнае імя ў беларускім мове атрымаў у дзвюх формах: Малафей і Малах; Малах Насовіч (1614, Аршанскі павет), Малах Іванавіч (Магілёў, 1635), Малафей Канановіч (Мінскі павет).

### СУЧАСНЫЯ МАЛАХОЎСКІЯ

Прозвішча Малахоўскі даволі часта сустракаецца на тэрыторыі сучаснай Беларусі: Браслаўскі, Верхнядзвінскі, Віцебскі, Мёрскі, Лёзненскі, Расонскі, Талачынскі,

Ушакі раёны Віцебскай вобласці; Лоеўскі, Рачыцкі, Чачэрскі раёны Гомельскай вобласці; Воранаўскі, Дзятлаўскі, Карэліцкі, Лідскі раёны Гродзенскай вобласці; Кіраўскі, Клімавіцкі, Клічэўскі, Крычаўскі, Слаўгарадскі раёны Магілёўскай вобласці; Барысаўскі, Валожынскі, Мінскі, Пухавіцкі, Слуцкі, Смалевіцкі, Клецкі раёны Мінскай вобласці, горад Мінск. Неаднаразова на нашых землях адзначаюцца і аднакарэнныя прозвішчы: *Малах* (Бешанковіцкі, Чашніцкі раёны Віцебскай вобласці); *Асіповіцкі* раён Магілёўскай вобласці); *Малаха* (Ашмянскі, Карэліцкі раёны Гродзенскай вобласці); Магілёўскі раён); *Малахоў* (Бярозаўскі, Івацэўскі раёны Мінскай вобласці); *Малахавей* (Ваўкавыскі, Свіслацкі раёны Гродзенскай вобласці); *Нясвіжскі* раён Мінскай вобласці); *Малахоўч* (Баранавіцкі, Пінскі раёны Брэсцкай вобласці; Верхнядзвінскі, Дубровенскі раёны Віцебскай вобласці); *Астравецкі*, *Слопінскі* раёны Гродзенскай вобласці).

Ігар КАПІЛОУ



ЗАО «ИнтерПэйБанк»

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 19 от 18 января 2013 года.

**БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2013 г.** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт похозяйственной записки	2012 год	2011 год
1	2	3	4	5	6
<b>1 АКТИВЫ</b>					
1	Денежные средства	1101	1	13 570,1	7 864,4
2	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	2	10,9	-
3	Средства в Национальном банке	1103	3	19 118,0	1 858,8
4	Средства в банках	1104	4	68 054,3	80 711,9
5	Ценные бумаги	1105	5	159 166,5	158 714,5
6	Кредиты клиентам	1106	6	42 989,7	63 141,7
7	Производные финансовые активы	1107	-	-	-
8	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-	-
9	Основные средства и нематериальные активы	1109	7	22 221,7	28 132,7
10	Имущество, предназначенное для продажи	1110	-	-	-
11	Прочие активы	1111	8	5 012,2	10 239,6
12	ИТОГО активы	11	-	330 143,4	350 663,6
<b>14 ОБЯЗАТЕЛЬСТВА</b>					
15	Средства Национального банка	1201	-	-	-
16	Средства банков	1202	9	76 408,5	70 576,3
17	Средства клиентов	1203	10	53 770,2	77 671,6
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	11	479,1	17 569,5
19	Производные финансовые обязательства	1205	-	-	11,1
20	Прочие обязательства	1206	12	3 417,4	2 810,9
21	ВСЕГО обязательства	120	-	134 075,2	168 639,4
<b>22 КАПИТАЛ</b>					
23	Уставный фонд	1211	13	150 394,0	150 394,0
24	Эмиссионный доход	1212	14	1,2	1,2
25	Резервный фонд	1213	15	7 531,7	7 531,7
26	Фонд переоценки статей баланса	1214	16	14 360,2	14 497,8
27	Накопленная прибыль	1215	17	23 781,1	9 599,5
28	ВСЕГО капитал	121	-	196 068,2	182 024,2
29	ИТОГО обязательства и капитал	12	-	330 143,4	350 663,6

**ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт похозяйственной записки	2012 год	2011 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	-	34 162,6	18 117,0
2	Процентные расходы	2012	-	15 432,8	6 416,3
3	Чистые процентные доходы	201	18	18 729,8	11 700,7
4	Комиссионные доходы	2021	-	11 650,8	3 795,8
5	Комиссионные расходы	2022	-	1 565,5	1 373,1
6	Чистые комиссионные доходы	202	19	10 085,3	2 422,7
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	20	0,1	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	21	(1888,2)	1 121,0
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	22	12 228,6	55 994,9
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	23	(74,4)	(40,8)
11	Чистые отчисления в резервы	207	24	(12452,3)	46 452,6
12	Прочие доходы	208	25	6 982,2	484,5
13	Операционные расходы	209	26	39 873,5	14 855,2
14	Прочие расходы	210	27	3 231,3	2 019,4
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	-	15 410,9	8 355,8
16	Налог на прибыль	212	-	1 229,3	595,6
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	-	14 181,6	7 760,2
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях	-	-	-	-
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	28	165 443	190 172
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23	-	-	-

**ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателя	Символ	Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонд переоценки статей баланса	Всего капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>Раздел I. За год, предшествующий отчетному</b>								
1	Остаток на 1 января 2011 г.	3011	55 835,2	-	3 881,7	5 489,1	3 377,2	68 583,2
2	Изменения статей капитала	3012	94 558,8	1,2	3 650,0	4 110,2	11 120,7	113 440,9
2.1.	В том числе: совокупный доход	30121	-	x	x	7 760,2	11 120,7	18 880,9
2.2.	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	3 650,0	(3650,0)	x	-
2.3.	с учредителями (участниками):	30123	94 558,8	1,2	x	-	x	94 560,0
2.4.	вношение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	94 558,8	1,2	x	x	x	94 560,0
2.5.	выплата дивидендов акционерам	301232	-	x	x	-	x	-
2.6.	с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-
2.7.	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-	-	-
2.8.	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
3	Остаток на 1 января 2012 г.	3013	150 394,0	1,2	7 531,7	9 599,5	14 497,8	182 024,2
<b>Раздел II. За отчетный год</b>								
4	Остаток на 1 января 2012 г.	3011	150 394,0	1,2	7 531,7	9 599,5	14 497,8	182 024,2
5	Изменения статей капитала	3012	-	-	-	14 181,6	(137,6)	14 044,0
5.1.	В том числе: совокупный доход	30121	-	x	x	14 181,6	(137,6)	14 044,0
5.2.	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	-	-	x	-
5.3.	с учредителями (участниками):	30123	-	-	x	-	x	-
5.4.	вношение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
5.5.	выплата дивидендов акционерам	301232	-	x	x	-	x	-
5.6.	с собственными выкупленными акциями	301233	-	-	-	-	-	-
5.7.	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-	-	-
5.8.	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-
6	Остаток на 1 января 2013 г.	3013	150 394,0	1,2	7 531,7	23 781,1	14 360,2	196 068,2

**СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт похозяйственной записки	2012 год	2011 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211	-	14 181,6	7 760,2
2	Прочие компоненты совокупного дохода за отчетный период	301212	-	(137,6)	11 120,7
2.1	в том числе: переоценка основных средств	3012121	-	(145,9)	11 106,2
2.2	переоценка незавершенного строительства и неустановленного оборудования	3012122	-	8,3	14,5
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123	-	-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124	-	-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125	-	-	-
3	Итого совокупный доход за отчетный период	-	-	14 044,0	18 880,9

**ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2012 год** (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт похозяйственной записки	2012 год	2011 год
1	2	3	4	5	6
<b>1 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ</b>					
2	Полученные процентные доходы	70100	-	36580,7	16 142,1
3	Уплаченные процентные расходы	70101	-	(15445,3)	(6325,1)
4	Полученные комиссионные доходы	70102	-	11529,4	3792,3
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103	-	(1464,3)	(1347,6)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104	-	0,1	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105	-	268,7	(195,6)
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106	-	(5286,1)	33111,6
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107	-	(74,4)	(40,8)
10	Прочие полученные доходы	70108	-	2909,3	112,4
11	Прочие уплаченные расходы	70109	-	(33966,3)	(15849,4)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110	-	(603,1)	(231,8)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах – итого	701	-	(5551,3)	29168,1
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200	-	(78,0)	(147,2)
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201	-	19068,9	(29228,1)
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202	-	4908,6	(8943,1)
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203	-	36161,5	(18707,5)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204	-	-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	-	(8414,1)	(2608,2)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов – итого	702	-	51646,9	(59634,1)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300	-	-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301	-	4612,8	9719,1
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302	-	(32399,7)	(16670,6)
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, удерживаемых до погашения	70303	-	(13094,2)	7141,2
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304	-	(11,1)	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305	-	5457,7	5514,2
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств – итого	703	-	(35434,5)	5703,9
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70	-	10661,1	(24762,1)
<b>29 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ</b>					
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100	-	(2152,2)	(4278,0)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101	-	3637,1	2,8
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102	-	-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103	-	-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104	-	-	-
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105	-	-	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71	-	1484,9	(4275,2)
<b>37 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ</b>					
38	Эмиссия акций	72100	-	-	-
39	Выкуп собственных акций	72101	-	-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102	-	-	-
41	Выплата дивидендов	72103	-	-	-
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72	-	-	-
43	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73	-	22,0	13757,6
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74	-	12168,0	(15279,7)
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	-	-	17038,3
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	-	29206,3	-

Руководитель **В.В. Кашко**  
 Главный бухгалтер **Л.А. Болотина**  
 Дата подписания «14» марта 2013 г.  
 Заместитель директора по аудиту **Н.А. Глишков**  
 Частное предприятие «БДО»  
 Дата подписания «26» марта 2013 г.

Акционером и Наблюдателем совета ЗАО «ИнтерПэйБанк» Исполняющему обязанности Генерального директора ЗАО «ИнтерПэйБанк» Господину Кашко Валентину Валентиновичу ул. Некрасова, 114 г. Минск, Республика Беларусь 220068 ЗАО «ИнтерПэйБанк» зарегистрировано в Национальном банке Республики Беларусь 27.09.2001, регистрационный номер 807000030 Иск. номер 04-03/16/164

Аудиторское заключение по бухгалтерской (финансовой) отчетности ЗАО «ИнтерПэйБанк» за 2012 год, содержащее безоговорочно положительное мнение

Мы провели аудит прилагаемой бухгалтерской (финансовой) отчетности закрытого акционерного общества «ИнтерПэйБанк» (далее – Банк), состоящей из бухгалтерского баланса на 1 января 2013 года, отчета о прибыли и убытках, отчета об изменении капитала и отчета о движении денежных средств за 2012 год, а также пояснительной записки.

Ответственность руководства относительно бухгалтерской (финансовой) отчетности  
 Ответственность за подготовку и объективное представление бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь несет руководство Банка. Ответственность руководства Банка заключается в разработке, внедрении и поддержании системы внутреннего контроля, относящейся к подготовке и объективному представлению бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, вызванных мошенничеством либо ошибкой; а также в выборе и применении соответствующей учетной политики и определении оценочных значений, адекватных текущим обстоятельствам.

Ответственность аудиторов  
 В наши обязанности входит выражение мнения о бухгалтерской (финансовой) отчетности на основе проведенного нами аудита, а также предоставление сведений о выполнении Банком нормативов безопасного функционирования и состоянии внутреннего контроля Банка.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями закона Республики Беларусь от 9 ноября 1994 г. № 3373-ХІІ «Об аудиторской деятельности» (с последующими изменениями и дополнениями), республиканскими правилами аудиторской деятельности и Международными стандартами аудита, если они не противоречат названным требованиям. Эти стандарты и требования обязывают нас соответствовать этическим требованиям и планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить разумную уверенность в том, что бухгалтерская (финансовая) отчетность не содержит существенных искажений.

Аудит включает в себя проведение процедур для получения аудиторских доказательств в отношении числовых показателей и раскрытия информации в бухгалтерской (финансовой) отчетности. Отбор процедур проводится на основании профессиональных суждений аудитора, включающих оценку риска наличия существенных искажений в бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке таких рисков аудитор расширяет работу системы внутреннего контроля, относящуюся к подготовке и объективному представлению бухгалтерской (финансовой) отчетности Банка, в целях разработки соответствующих аудиторских процедур, но не в целях выражения мнения об эффективности работы самой системы внутреннего контроля Банка. Аудит также включает в себя оценку надлежащего характера примененной учетной политики и обоснованности оценочных значений, сделанных руководством Банка, а также оценку представления бухгалтерской (финансовой) отчетности в целом.

Мы считаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

Аудиторское мнение  
 По нашему мнению, бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно отражает во всех существенных отношениях финансовое положение ЗАО «ИнтерПэйБанк» на 1 января 2013 года, а также результаты деятельности и движение денежных средств за 2012 год, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь, касающимися подготовки бухгалтерской (финансовой) отчетности; при этом совершение ЗАО «ИнтерПэйБанк» финансовых (хозяйственных) операций во всех существенных отношениях соответствует законодательству.

В ходе аудита нами было установлено, что Банком допущены факты несоблюдения в 2012 году нормативов безопасного функционирования, установленных Национальным банком Республики Беларусь для банков, изложенные на страницах 42 и 59 пояснительной записки Банка. Другие факты несоблюдения Банком нормативов безопасного функционирования в 2012 году, установленных Национальным банком Республики Беларусь для банков, нами не обнаружены.

Мы также не обнаружили факты, свидетельствующие о существенном несоответствии состояния системы внутреннего контроля Банка характеру и объему осуществляемых им операций, которые могли бы привести к существенному искажению бухгалтерской (финансовой) отчетности Банка.

Заключение по иным требованиям законодательства  
 В наши обязанности также входит оценка методов расчетов и достоверности информации, включенной в формы пруденциальной отчетности 2801 «Расчет достаточности резервов капитала», 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе», 2809 «Расчет ликвидности», составленные Банком и представляемые на 1 января 2013 года. Ответственность за подготовку данных форм пруденциальной отчетности несет руководство Банка. В наши обязанности входит выражение мнения о достоверности указанных форм пруденциальной отчетности.

По нашему мнению, вышеуказанные формы пруденциальной отчетности на 1 января 2013 года составлены ЗАО «ИнтерПэйБанк» достоверно во всех существенных аспектах в соответствии с Инструкцией о порядке составления и представления банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями пруденциальной отчетности в Национа

